

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY. POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja i Administracja Piotrkowska Nr. 101. — — **Cena 25 groszy** — — Telefony: Redakcja Nr. 144-44 Administracja i Ekspedycja Nr. 177-77 Nr. konta P.K.O. 63.155 i 64730
Redaktor przyjmuje od godz. 5 ej — 7-jej wieczorem.

Premjer japoński

Hamaguczi, na którego dokonano zamachu.

Marsz. Piłsudskiemu przedłożono wynik wyborów

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ telefonuje:
W dniu wczorajszym przedłożono panu przesłowi rady ministrów, marszałkowi Piłsudskiemu pierwsze wyniki obliczeń wyborczych, a o godz. 14 ppoł. dyrektor departamentu politycznego M. S. Wewn., p. Stamirowski, złożył panu premierowi szczegółowy raport wyborny.

Liga Narodów w Zagłębiu Saary

PARYŻ, 17 XI. (Ar.) W prasie francuskiej wyłonił się przypuszczenia nowego sukcesu do Saarbrücken i utworzenia z Zagłębia Saary samodzielnego państwa buforowego pomiędzy Francją i Niemcami.

Ostateczne zestawienie mandatów

Warszawski kor. „Głosu Porannego“ telefonuje:
Według obliczeń miarodajnych źródeł, przypuszczalny rozdział mandatów z poszczególnych stronnictw całej Rzeczypospolitej przedstawia się następująco:

B. B. W. R.	— 246
N. D.	— 64
PPS.	— 24
Ukraińcy	— 21
Stron. Chłop.	— 18
PSL.-Plast	— 15
PSL.-Wyzwol.	— 15
Ch. D.	— 15
NPR-Prawica	— 8
Niemcy	— 5
Komuniści	— 5
Żydzi (Sjoniści Małopolscy)	— 4
Żydzi (Grünb.)	— 2
Żydzi (Aguda)	— 1
Białorusini	— 1
Razem	— 444

Pożyczka sfinalizowana!

32 miliony 400 tysięcy dolarów przyplynie do Polski

Warszawski koresp. „Głosu Porannego“ (Fr.) telefonuje:

Przed kilku dniami donosiliśmy o pertraktacjach w sprawie przedłużenia koncesji zapalczanej ze szwedzkim koncernem Kreugera.

Wczoraj popołudniu umowa została definitywnie podpisana. Na podstawie tej umowy, którą imieniem rządu polskiego podszyfował minister

Matuszewski, koncern Kreugera otrzymuje w dzierżawę monopoli zapalczany na dalsze lat 35, czyli do roku 1965. W zamian za to rząd polski otrzymał tytułem awansu pożyczką od koncernu Kreugera w wysokości 32 milj. 400 tys. dolarów. Pożyczka ta emitowana będzie po kursie emisyjnym 93 na warunkach spłaty 6 i pół proc. Umowa wchodzi w życie z chwilą ratyfikacji jej przez sejm.

Kto będzie marszałkiem?

Nowa izba zbierze się 2 grudnia r. b.

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ (Fr.) telefonuje:

Rzeczą najbardziej charakterystyczną i zastanawiającą przy wyborach w Warszawie jest wzrost głosów BB. o 20 tysięcy przy tej samej frekwencji głosujących co w roku 1928. W pierwszej chwili wydawało się, że są to głosy utracone przez endecję. Supozycja ta była mylna, gdyż endecja szła przy poprzednich wyborach razem z chadecją. Gdyby ten blok istniał obecnie, otrzymałby tę samą ilość głosów co przed trzema laty, a więc głosy endeckie szali w kierunku BB. nie przewały. Liczba głosów oddanych na BB. względnie Centrolew również odpowiada mniej więcej sumie głosów rzuconych na to stronnictwo w wyborach

poprzednich. To samo odnosi się do stronnictw żydowskich.

Arytmetycznie więc rzecz biorąc jedynym ugrupowaniem, którego część zwolenników przysporzyła nowego sukcesu BBWR. są komuniści, którzy w porównaniu z wyborami po-

przednimi stracili przeszło 20 tys. głosów.

Tematem dnia politycznego jest obecnie kwestja, kiedy odbędzie się pierwsze posiedzenie sejmu. Nie ulega wątpliwości, że stanie się zgodnie z literą konstytucji i że sejm zbie-

rze się w 3 wtorek po wyborach.

Ze względu na absolutną większość BBWR. jest pewnym, że marszałkiem sejmu zostanie przedstawiciel tego stronnictwa. Jak już podawaliśmy przed kilku dniami największe szanse ma podobno b. premjer Świątalski.

Z innych źródeł dowiadujemy się, że marszałkiem sejmu zostanie obecny minister sprawiedliwości p. Car, natomiast na marszałka senatu jest upatrzony wojewoda wileński p. Raczkiewicz. Na miejsce tego ostatniego wojewodą wileńskim zostałby mianowany Zyndramkościakowski, obecny wojewoda białostocki.

Co będzie z uwiezionymi b. posłami w Brześciu

Warsz. kor. „Głosu Porannego“ (Fr.) telefonuje:

Krają uporezywe pogłoski, że w dniach najbliższych wszyscy więźniowie polityczni zostaną wywiezieni z Brześcia. Podobno część więźniów z posłem Liebermanem na czele umieszczona będzie w więzieniu Świętokrzyskim.

Art. 21 konstytucji powiada, że postępowanie karno - sądowe wdrożone przeciw posłowi przed uzyskaniem mandatu poselskiego ulegnie na żądanie sejmu zawieszeniu aż do wygaśnięcia mandatu.

Naogół panuje przekonanie, iż większość tego sejmu nie zwróci się z żądaniem przywrócenia wolności tym z nasród zaarrestowanych posłów, którzy uzyskali mandaty. Jest ich sześciu do siedmiu.

Głosy prasy europejskiej o wyniku wyborów w Polsce

WIENIĘ, 17 XI. (PAT). Prasa wiedeńska ogranicza się dziś do podania rezultatów wyborów w Polsce, przyczem jednak stwierdza, że porażka odrodzenia państwa polskiego rozporządza marszałek Piłsudski absolutną większością głosów w sejmie. Walka między rządem a parlamentem, która od r. 1926 dominowała w polityce polskiej została w tym roku rozstrzygnięta na korzyść rządu.

PRAGA, 17 XI. (PAT). Prasa czeska zdradza ogromne zainteresowanie wynikami wyborów do sejmu polskiego. Urzędowy organ ministra spraw zagranicznych „Prager Presse“ wysłał na czas wyborów do Warszawy specjalnego korespondenta, który poza licznymi sprawozdaniami telegraficznymi nadsyłał redakcji wyczerpujące artykuły o sytuacji wyborczej w Polsce.

Dzisiejsza prasa podkreśla zwycięstwo bloku rządowego i dotkliwą porażkę mniejszości niemieckiej, co przypisuje narodowej konsolidacji w Polsce i przemożnemu autorytetowi marszałka Piłsudskiego, który okazał się czynnikiem decydującym przy wypowiedzeniu się społeczeństwa.

Dotychczasowe komentarze przewidują, że wynik ostatnich wyborów umożliwi pozytywną twórczą współpracę parlamentu z rządem, kładąc kres dotychczasowym tarciom wewnętrznym w państwie

LONDYN, 17 XI. (PAT). Prasa londyńska obszernie pisze o wynikach wyborów w Polsce. „Daily Mail“ w artykule specjalnego korespondenta, wyslanego do Polski na czas wyborów stwierdza, że naród polski w obecnych wyborach zdał egzamin dojrzałości politycznej, bo chociaż Piłsudski rzadzi żelazną ręką, to jest to ręka polska, która ratuje Polskę przed ręką obcej ręki. Szczęśliwa i bogata Polska pod stałymi rządami jest głównym szarżcem obronnym Europy przed bolszewizmem. Wielu posłów i osób ze świata politycznego daje w raz zadowoleniu, że wynik wyborów ułatwi marszałkowi Piłsudskiemu stabilizację stosunków politycznych i gospodarczych w Polsce.

BERLIN, 17 XI. (PAT). Ogłaszając wyniki wyborów w Polsce, cała dzisiejsza prasa berlińska bez względu na zabarwienie polityczne stwierdza niewątpliwe zwycięstwo bloku rządowego oraz zaznacza, że w sejmie rozporządzać on będzie bezwzględna większością.

Dzienniki powatpiwiają jednak, czy rząd marszałka Piłsudskiego uzyska kwalifikowaną większość, potrzebną do zmiany konstytucji. Wiele dzienników, jak „Börsen Courier“, „Germania“, „Börsen Zeitung“ wskazuje na rzekome ograniczenie swobody mniejszości niemieckiej w czasie wyborów.

Co przyniosły wybory

Niedzielne wybory odbyły się pod znakiem zwycięstwa „jedynki”. Blok prorządowy B. B. wchodzi obecnie do sejmu w zdwojonej prawie sile: zamiast stu dwudziestu kilku posłów sanacyjnych zasiadzie ich obecnie 246, czyli przeszło o 20 więcej niż potrzeba obecnemu rządowi dla zagwarantowania mu zdecydowanej i trwałej większości, na której będzie mógł się z całą pewnością oprzeć. Nie jest to co prawda dostateczna liczba dla przeprowadzenia tych zadań ustrojowych, które postawił sobie marsz. Piłsudski. Dla dokonania planowanych reform konstytucyjnych wymagana jest w nowym sejmie kwalifikowana większość dwóch trzecich izby, w odróżnieniu od sejmu poprzedniego, który mógł tego dokonać większością trzech piątych. Gdyby więc rząd chciał przeforsować zmianę konstytucji wyłącznie przy pomocy posłów „jedynki”, powstałoby znów poważne trudności i walka ciała ustawodawczego z władzą wykonawczą, podobna do tej, jakiej byliśmy świadkami w ciągu czterech z górą ostatnich lat. Istnieje jednak uzasadnione przypuszczenie, że pomimo, iż rząd nie uzyskał owych 300 mandatów, które miały mu dać wymaganą większość dla reform ustrojowych, zdolał to uczynić również przy obecnym swym stanie posiadania, a mianowicie z pomocą innych klubów, życzliwie usposobionych do planów konstytucyjnych rządu. Kto wie czy dla rozszerzenia władzy Prezydenta i wzmocnienia egzekutywy, nie przyjdzie z pomocą 60-głowa endecja, częściowo i Piast, a już z całą pewnością Chadey i żydzi oraz inne żywioły mieszczańskie. W ten sposób w sejmie dzisiejsz. rząd obecny uzyskał nie tylko świetne oparcie, ale i komplet gotowy zaaprobować jego reformy ustrojowe. Nie wchodzi w szczegóły tych projektów, które niejednokrotnie poddawaliśmy krytyce, należy stwierdzić, że nasze życie polityczne na odcinku sejmowym, które dotychczas było pasmem ciągłych niespodzianek i niebezpiecznych wstrząsów, wejdzie nareszcie na równy gościniec i przestanie grozić komplikacjami. Rząd będzie mógł przeprowadzić w drodze legalnej wszystko, cokolwiek uzna za potrzebne. Opozycja przestała być dlań groźna i zredukowana została do roli krytykującej, nie będąc jednak nigdy w stanie narzucić, ani przeprowadzić swej woli, wbrew woli rządu.

Drugim zjawiskiem, rzucającym się w oczy, gdy się spogląda na wyniki wyborów — to straszna klęska opozycji zgrupowanej w Centrolewie. Siła tego amalgamatu stronnictw robotniczych i włościańskich spadła w porównaniu ze stanem dotychczasowym o 50 procent i wynosi w obecnym sejmie zaledwie 80 głosów. Gdy

cyfra ta podzielona została, okazało się, że na PPS. przypadły 24 mandaty, na Wyzwolenie 15, na Str. Chłopskie 18, na Piasta 15 i NPR.-prawicę 8.

Natomiast znacznie poprawił się stan posiadania endecji, jeśli spojrzeć na cyfry osiągnięte przez poszczególne listy na terenie całego państwa. Liczba ich wzrosła prawie o 35 pr., t.j. dosięgła cyfry 64. Oczywiście lwia część tej sumy „czwórka” zawdzięcza naszym zachodnim dzielnicom (Poznańskie, Pomorze) chociaż nie brak poważnych sukcesów również i w centrum kraju, jak w Warszawie i w Kaliszu.

Specjalną uwagę należy poświęcić zmianom, jakie zaszły

w przedstawicielstwie parlamentarnym mniejszości narodowych. Blok mniejszości w ostatnim sejmie liczył 55 osób; do tego dochodziło 6 sjonistów małopolskich i kilkunastu przedstawicieli radykałów ukraińskich, razem około 80 mandatów. Obecnie mniejszość narodowa zasiadać będą w liczbie 40 posłów. Zmalała bardzo znacznie reprezentacja Niemców (zaledwie 5 posłów) i Żydów.

Jeśli chodzi o teren łódzki, widzimy niezwykle poważne przesunięcia, jakie nastąpiły w nastrojach naszego miasta. — Przedewszystkiem i tutaj obserwujemy niezwykle i przewyższający wszelkie przewidywania sukces „jedynki”. Podczas

gdy przy poprzednich wyborach sejmowych sanacja zdolała przeprowadzić zaledwie jednego posła 45-ciu tysiącami głosów, obecnie na „jedynkę” padło z górą sto tysięcy kartek i zdobyła ona cztery mandaty na ogólną liczbę siedmiu. Natomiast zupełnie bez mandatu pozostał łódzki Centrolew, t. zn. P. P. S. zablokowana z niemieckimi socjalistami. Obóz ten, który w 1928 r. skoncentrował blisko 74 tysiące wyborców, przy obecnych wyborach zdolał pozyskać zaledwie trzecią część tej liczby bo niecałe 25 tysięcy głosów. Przy poparciu niezależnych socjalistów, Bundu lub innego ugrupowania robotniczego można było uratować chociaż jeden mandat. Zupełna klęska łódzkiego obozu socjalistycznego jest faktem, którego nie przewidywali nawet najwięksi jego wrogowie. Należy to przypisać przede wszystkim faktowi sprawowania od trzech lat władzy w magistracie, co przy piętrzących się trudnościach gospodarczych - finansowych, powoduje zawsze poważny ubytek popularności w szerokich masach. Podobne zjawisko obserwujemy przy wyborach do drugiego sejmu w 1922 roku. Również i wówczas P. P. S. kierowała od 1919 r. gospodarką miejską w Łodzi i to w nader niesprzyjających warunkach okresu powojennego (inflacja i in. niedomagania gospodarcze) — kosztowało to partję bardzo wiele — bo okupione zostało kompletna strata poparcia szerszych mas. Łódzka P. P. S. zdobyła wówczas 20 tysięcy kartek, i pozostawała bez reprezentanta w Izbie.

Na siedmiu posłów wybrano wówczas 2 endeków, 2 emperowców, 1 chadeka, 1 żyda i 1 Niemca. Historia się powtarza, aczkolwiek w nieco zmienionej formie.

Jakie są jeszcze inne powody porażki socjalistów — trudno dzisiaj dokładnie stwierdzić; kwestja ta wymaga głębszej analizy. Fatalnie pomyślany blok ze zlenawionym Witossem, Popielem i in. rzecznikami reakcji — jeśli chodzi o teren ogólnopolski, oraz pewne nieprzemysłane posunięcia na terenie lokalnym w Łodzi, odegrały tu bez wątpienia poważną rolę.

Na zakończenie należy podkreślić znaczny przybytek głosów łódzkich na rzecz listy komunistycznej. Przy ogólnej frekwencji wyborczej, nieco mniejszej, niż przy wyborach poprzednich (75 wobec 80 procent) komuna zdobyła obecnie w Łodzi blisko 53 tysiące głosów, czyli 4 tysiące więcej, niż w 1928 r., ale tak samo 2 mandaty. Wzrost wpływów komunistycznych obserwujemy tylko w Łodzi, gdyż w innych ośrodkach tego ruchu, jak w Warszawie i Zagłębiu wpływy te znacząco spadły. W 1928 r. w stolicy było 65 tysięcy głosów komunistycznych, obecnie zaledwie 40 tysięcy, czyli znacznie mniej niż w Łodzi.

Zjawisko to należy sobie tłumaczyć fatalnym położeniem proletariatu łódzkiego wskutek bezrobocia w przemyśle włókienniczym. Głód i nędza zawsze pełna w objęcia komunizmu.

ZRZESZENIE TOWARZYSTW UBEZPIECZEŃ OD OGNI

zawiadamia P. T. Klijentę, że począwszy od dnia 1 grudnia 1930 r. składki za ubezpieczenia od ognia zostają podwyższone, a mianowicie:

Składki za ubezpieczenia fabryczne, towarowe i drobnego przemysłu o 20%

Składki za ubezpieczenia ruchomości domowe . . . . . o 25%

Towarzystwo Ubezpieczeń „Alliance”	„Assicurazioni Generali Trieste”
Krakowskie Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń	
Towarzystwo Ubezpieczeń „Orzeł”	„Piast”
„Polonia”	„Port”
Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	
Towarzystwo Ubezpieczeń „Przezorność”	„Przyszłość”
„Riunione Adriatica di Sicurtà”	„Silesia”
„Sноп”	
Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń	
Towarzystwo Ubezpieczeń „Vesta”.	

300-lecie zgonu Keplera

Dnia 15 listopada 1630 r., czyli 300 lat temu, zmarł w Regensburgu znakomity astronom, Johannes Kepler. 300-na rocznica śmierci Keplera uczczona została przez świat naukowy przede wszystkim wzniesieniem „Obserwatorium Keplera” na Sommerbergu pod Wiesbadenem. Poza tem założone niedawno stowarzyszenie im. Keplera liczące w swem gronie najwybitniejszych luminarzy nauki, zajęło się zorganizowaniem szeregu obchodów i uroczystości ku czci wielkiego uczonego. M. in. uroczystości takie zorganizowane będą w Regensburgu, gdzie Kepler, jak wspomnieliśmy wyżej, życia swego dokonał.

Jest rzeczą interesującą, a niepozbawioną akcentów tragizmu, że właśnie w okresie, gdy nauka zachodnia zrzuciła z siebie okowy średniowiecza i rozpoczęła badania wykraczające daleko poza środki, możliwości i zamiaty starożytności, Niemcy ogarnięte były pożogą wojny 30-letniej, która wszelkie plody ludzkiego ducha i umysłu unicestwiała z niemiejszą bezwzględnością, niż czyniła to niedawna wojna światowa.

Tylko stosunkowo niewielką część swego życia zdolał Kepler — wolny od zajęć pobocznych,

jak układanie kalendarzy, horoskopów itp. — poświęcić pracy ściśle naukowej, mianowicie wówczas, gdy słynny Tycho de Brahe, wezwany przez cesarza Rudolfa II z Danii do Austrii, powołał Keplera w charakterze teoretyka - astronoma do swego obserwatorium. Stanowisko to zajmował Kepler również przez pewien czas już po śmierci Tycho de Brahe.

Wielkim naukowym czynem Keplera, czynem, który nieśmiertelną imię astronoma, jest obliczenie dokonanych przez Tycho de Brahe obserwacji Marsa i szczęśliwie przystem urzeczywistnione ustalenie praw rządzących ruchami planet. Zgóry przez lat 20 Tycho de Brahe, początkowo w Uranienburgu w Danii, później zaś w Pradze Czeskiej, prowadził — bądź sam, bądź przy współpracy swych uczniów i pomocników — badania i obserwacje nad systemem planet i to z dokładnością i ścisłością, dotychczas nieznanymi. Rezultaty

badan Tycha były wprawdzie bezcennym materiałem naukowym, ale miały charakter raczej surowca, który oczekiwał na mistrza, umiającego nadać mu kształt i zwartą konstrukcję myślową.

Zasadniczą zdobyczą prac i obliczeń Keplera jest udowodnienie, że planety poruszają się wokół słońca po drogach eliptycznych, przyczem szybkość tego ruchu jest tem większa, im bliżej słońca znajduje się dana planeta. Tym sposobem wprowadzona została do pojęć astronomicznych elipsa, jako droga ruchu ciał niebieskich i zostały przewyżczone pokutujące nawet jeszcze w XVIII stuleciu w astronomii poglądy, że koło jest jedyną drogą takiego ruchu. Jednocześnie, dzięki Keplerowi, utrwalona została kosmiczna teoria Kopernika, którą odrzucał nawet jeszcze Tycho de Brahe.

Niezależnie od powyższego, dany został przez Keplera pierwszy przykład teoretycznego ugruntowania pewnej gałęzi wiedzy przyrodniczej. Nietyle pilne studjowanie starożytności, z której już Kopernik wyciągnął treść najcenniejszą, ile niezmordowana, staranna obserwacja i skrupulatne śmiat i krytyczne zarazem obliczenia stały się podwalną nauki nowoczesnej.

JAN URBACH.

Strajk w Hiszpanji

PARYŻ, 17-go listopada. (ATE) Z Madrytu donoszą, że trwający od soboty strajk generalny, ogłoszony na znak protestu przeciwko masowemu obliciu robotników przez policję, ogarnął w Madrycie ponad 100,000 robotników. Rząd powziął energiczne środki celem zwalczania strajku. Również w Bilbao i w innych przemysłowych miastach Hiszpanji większość fabryk strajkuje. Ubiegłej nocy doszło do starć pomiędzy strajkującymi robotnikami i studentami. Policja a resztowała 150 osób. Piekarnie wojskowe funkcjonują bez przerwy w ciągu dnia i nocy, aby pokryć zapotrzebowanie stolicy na pieczywo. Główna rada hiszpańskich związków zarządziła, aby robotnicy w przedsiębiorstwach państwowych miejskich przystąpili do pracy o północy z niedzieli na poniedziałek.

Pożyczka sowiecka jeszcze nie pokryta

Rosyjska pożyczka wewnętrzna na sumę 800 milj. rubli, wyłożona do subskrypcji jeszcze w lipcu br. dotychczas nie została pokryta. Do końca października r. b. zaśsy na pożyczkę wynosiły 652 milj. rubli.

Ingenieurschule Frankenhäuser Kyffhäuser Wydział Inżynierski i techniczny dla budowy maszyn i samochodów, dla techniki prądów silnych i słabych. Wyższe osobny wydział dla budowy maszyn rolniczych i lotnictwa.

Wiadomości bieżące

Rada miejska

zbierze się w przyszłym tygodniu

Jak się dowiadujemy, w przyszłym tygodniu odbędzie się posiedzenie rady miejskiej.

Na posiedzeniu tem przyjęta zostanie stawka dodatku komunalnego do państwowego podatku od nieruchomości, oraz cały szereg spraw załatwianych przez magistrat, a wymagających uchwały rady miejskiej.

Na posiedzeniu tem zgłoszony zostanie pod adresem prezydium wniosek o częstsze zwoływanie posiedzeń rady miejskiej.

Cały dzień

można nadawać paczki

W dniu wczorajszym nastąpiło wprowadzenie na pocztę łódzkiej przyjmowania paczek do wysyłki w ciągu całego dnia bez przerwy, t. j. od godz. 8 rano do godz. 6 w.

Jak wiadomo — dotychczas wysyłka paczek dokonywana być mogła tylko w godzinach od 8 rano do 3 po poł.

Roczne paszporty dla studujących zagranicą

Jak wiadomo, czyniono starania o przedłużenie ważności paszportów zagranicznych dla studentów do roku zamiast 6 miesięcy.

Obecnie władze administracyjne otrzymały już odpowiednie polecenia i starostwo grodzkie wydawać będzie studentom, udającym się zagranicę na studia paszporty z terminem rocznym.

Nocne dyżury aptek

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: A. Dancerowa (Zgierska 57); W. Groszkowski (11 Listopada 17); Suke. Gorfina (Piłsudskiego 54); S. Bartoszewskiego (Piotrkowska 164); R. Rembielińskiego (Andrzeja 28); A. Szymańskiego (Przędzalniana 75).

W. I. Z. O.

Dnia 19 b. m. o godz. wiecz. podczas tradycyjnego środowego zebrania klubowego w W. I. Z. O. (ul. Sienkiewicza 26) znany publicysta żydowski, redaktor J. Ugier wygłosił referat na interesujący temat: „Co to jest nienawiść rasowa”.

Wejście dla członków i wprowadzonych gości bezpłatne.

Głosowanie do senatu

Całe województwo łódzkie wybiera 8 senatorów

Po zakończeniu akcji wyborczej do sejmiku podjęta została nowa kampania wyborcza o mandaty senackie.

W ciągu bieżącego tygodnia czynione są znowu usilne starania w kierunku zorganizowania jaknajwiększej liczby wyborców.

Jak wiadomo — do senatu całe województwo łódzkie stanowi jeden okręg i wybiera 8 senatorów. Do głosowania przy-

wyborach do senatu uprawnieni są ci obywatele, którzy w dniu rozpisania wyborów mieli ukończone 30 lat życia, a zamieszkują w okręgu wyborczym co najmniej od roku.

Należy zaznaczyć, iż na całym terenie województwa łódzkiego uprawnionych jest do głosowania 893.101 obywateli.

Obwody wyborcze pozostają te same co przy wyborach do sejmiku, ci sami pozostają człon-

kowie komisji obwodowych i ten sam system głosowania i obliczania wyników.

Zastrzeżenie co do koniecznego zamieszkiwania roku w danym okręgu nie dotyczy robotników, którzy zmienili miejsce pracy, ani przeniesionych służbowo urzędników.

Wybory do senatu dla całego województwa przeprowadza okręgowa komisja wyborcza nr. 14, której przewodniczącym jest prezes sądu, sędzia Bełżyński, zastępcą wiceprezesa sędzia Świdorski i sekretarz p. Kustrzyński.

Okręgowa komisja wyborcza nr. 14 urzęduje rano do godz. 10 i wieczorem od 5 do 8-cj.

Udział w akcji wyborczej do senatu bierze zaledwie dziewięć ugrupowań politycznych w Łodzi i w województwie, a mianowicie:

Nr. 1 — B. B. W. R. — z czołowym kandydatem p. Janem Piłsudskim oraz z notariuszem Szymańskim;

Nr. 2 — P. P. S. frakcja — z Zakrzewską Leontyną i Kubickim Janem.

Nr. 4 — Stronnictwo Narodowe — z Jabłonowskim Władysławem i Łyszkowskim Władysławem;

Nr. 7 — Centrolew — z dr. Kopecińskim Stefanem i Januszewskim Wacławem;

Nr. 12 — Niemiecki blok wyborczy — ze Spickermanem Józefem i dr. Rosenblattem Jerzym;

Nr. 18 — Ogólnonarodowy blok gospodarczy do sejmiku i senatu — z Szereszewskim Rafałem;

Nr. 19 — Katolicki blok ludowy — z ławnikiem Haraszem i Fokeczyńskim Wiktorem;

Nr. 21 — Bloku lewicy robotniczej (kartel Z. Z. P.) — z Kazimierzakiem, oraz

Nr. 23 — „Jedność robotniczo-chłopska” — ze Strużewską na czele. (ab)

Dźwiękowy Teatr Świetlny **Casino**

Dzisiaj i dni następnych!

Pierwszy przebojowy program!

WIELKA REWJA FOX'A

Wielki ewenement, który zadziwił cały świat. Najcudowniejsze pieśni! Najnowsze i największe przeboje muzyczne. 70 znanych gwiazd. Wielki chór miłośnicy i zespół taneczny złożony z 50 doborowych tancerów.

Ponadto biorą udział w tej rewii **JANET GAYNOR** i **Charles FARRELL** i inni.

Początek o 4 pp., w niedzielę i święta o 12-cj. Passe-partout i bilety ulgowe nieważne do odwołania. 10251

Ceny niższe: Zł. 1, 2 i 3.

Oblawa policyjna

w Łodzi i w powiecie łódzkim

Ostatnio zarówno w Łodzi, a zwłaszcza w śródmieściu, jak również w całym szeregu ośrodków przemysłowych pod Łodzią, grasują szajki włamywaczy, które pod osłoną nocy dokonywują zuchwałych kradzieży.

Ostatnie wypadki jakie miały miejsce między innymi w Tomaszowie, Zgierzu i Łagiewnikach oraz w samej Łodzi, postawiły władze policyjne na nogi.

W dniu onegdajszym i wczorajszym w całym szeregu powiatów województwa łódzkiego odbyły się oblawy policyjne, w wyniku których zatrzymano kilkanaście osób, których po udo-

wodnieniu tożsamości przestano do dyspozycji władz sądowych.

Między innymi aresztowano w Tomaszowie, ukrywającego się od dłuższego czasu znanego na gruncie łódzkim i tomaszowskim niebezpiecznego włamywacza, niejakiego Rudolfa Miecika, bez stałego miejsca zamieszkania, któremu udowodniono cały szereg kradzieży i włamań.

Jednocześnie władze policyjne poszukują współników aresztowanych w dniu onegdajszym Lubowińskiego i Łęczarskiego, którzy usiłowali włamać się do sklepu spółdzielczego „Zgoda”, w Zgierzu, przy ul. Piątkowskiej. (p)

WODA KOŁONSKA MAJOLA
DOSKONAŁA ORZEŁWIAJĄCA

Starzec skazany za czyny lubieżne

W dniu wczorajszym sąd okręgowy w Łodzi rozpatrywał sprawę przeciwko 62-letniemu Kacprowi Wojtyńskowi, oskarżonemu o czyny lubieżne z małoletnią.

Akt oskarżenia zarzuca mu, że w dniu 17 sierpnia r. b. zwabił w podstępny sposób do ustępu nie mającego lat 14 Stefanę Szadkowską i dopuścił się z nią czynów lubieżnych.

Ze względu na drastyczne momenty sprawa odbyła się przy drzwiach zamkniętych. Sąd po zbadaniu świadków skazał Kacpra Wojtyńską na 8 miesięcy więzienia.

Co musi posiadać autobus

Z dniem 31 grudnia r. b. wchodzi w życie nowe przepisy ministra robót publicznych, dotyczące komunikacji autobusowej.

W terminie tym wszystkie autobusy zaopatrzone muszą być w apteczki polskiego czerwonego krzyża, jedną gaśnicę, alarmowe urządzenie dzwonne, umożliwiające podróżnym danie sygnału kierowcy, odpowiedni komplet narzędzi i części zapasowych, dwa koła zapasowe, dwie strzałki kierunkowe po obu stronach wozu, przygotowane do oświetlenia w nocy, sztyki z napisem, że niema miejsc wolnych, oraz wycieraczkę do szyby przed kierowcą.

Pozatem przepisy określają ściśle wygląd i rozmiary karoserji autobusowych i t. d.

Dr. med. S. Niewiażski

Specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczościowych. Leczenie światłem, badanie krwi i wydzielin. **Andrzeja 5. telef. 153-40**. Przyjmuje od 8-11 i 5-9 w. w niedziele i święta od 9-1. Oddzielna poczekalnia dla pań.

DZWIĘKOWY KINOTEATR „CAPITOL”

Dzisiaj premiera

Kształtna jak „Venus”, Zmysłowa i wyuzdana jak „Wenera”
Żądna miłości i rozkoszy jak „Messalina” to

„Niebezpieczna Kobieta”

Dramat erotyczno-obyczajowy z życia pięknej i wyrafinowanej aferzystki — kokoty

W rolach głównych: NORMA SCHAEERER i JOHN MAC BROWN

Nadprogram! Kapitalna komedia dźwiękowa z udziałem słynnej „Bandy Dzieciaków” p. t. **„Djabelska lekcja”**

Ceny miejsc popularne. —: Początek w dni powszednie o godz. 4-cj w soboty, niedziele i święta o 12-cj.

Migawki sądowe

Małżeństwo z miłości do ...motocykla

Przed sądem paryskim rozegrał się onegdaj niezwykle i niecodzienny proces. Na sali rozpraw zjawiała się oskarżona, około czterdziestoletnia wdowa znana wśród sąsiadów, jako osoba spokojna i pracowita. Kobieta ta oskarżona została przez prokuratora o ciężkie uszkodzenie ciała i to w okolicznościach obciążających. Wedle aktu oskarżenia podsądna dotkliwie pobila swego ojca, podrapała go na twarzy, a w zakończeniu tej rodzinnej „sceny” pchnęła nim silnie o ścianę, tak, że upadł. „Rzuciła nim, jak ścierką” — głosi akt oskarżenia. Ponieważ jednak ojciec nie był „mokrą ścierką”, a tylko żyjącym i czującym człowiekiem i zranił sobie przy upadku rękę — wniósł skargę sądową i oto czterdziestoletnia córka odpowiada za swój postępek.

— Czuje się pani winną? — pyta sędzia.

— Tak, ale zaznaczam, że jeszcze dużo mi się należy łania, zanim będzie dość — odpowiada wdowa.

— Jak można tak mówić o ojcu? — pyta dalej sędzia.

— Bo sobie zasłużył, ten łajdak. Zresztą jest to tylko ojczym.

— I ojczymowi należy się szacunek. Czy jest pani przynajmniej gotowa go przeprosić?

Wdowa roześmiała się cynicznie:

— Przeprosić? Wykluczone! Proszę tylko popatrzeć na tego gagatka.

Sędzia poleca woźnemu wezwać poszkodowanego. Jego zjawienie się wywołuje sensację. Obok 40-letniej, korpulentnej córki — stanął ojczym, chudy 20-letni młodzieniec o wybladłej, wyniszczonej twarzy, na której widniały plasty i ślady onegdajszych wyczynów córki. Trzymał się w należytem oddaleniu od oskarżonej, która na widok papy głośno splunęła.

— Pan się nazywa Roger Chaslot i jest ojczymem tej pani?

— Tak jest. Ponieważ poślubiłem jej matkę.

— Ile lat ma jej matka?

Ojczym zdradzał wyraźne za kłopotanie.

— Siedemdziesiąt dwa — padła cicha odpowiedź.

Sędzia był zdumiony.

— Chyba nie z miłości? — zapytał, podczas, gdy adwokat, świadkowie i słuchacze tłumili śmiech.

— Nie. Miłości nie było, przy najmniej z mojej strony. — odpowiedział Roger Chaslot. — Był raczej... motocykl.

Znowu śmiech. A po chwili sprawa zaczęła się powoli wyjaśniać. Starsza dama odszukała w sobie iskierki dawnych namiętności i zapalała miłością do młodego chłopca, który dwa razy dziennie przyjeżdżał na rowerze na przedmieście i przewoził gazetę. Miłość wyrażała się z początku w postaci napiwków i wódeczek z zakąskami, a potem stawała się coraz wyraźniejsza, natarczywsza i t. d. — Roger Chaslot, młody wiekiem, ale na polu słabostek kobiecych stary wyga, zamiarkował, że na odgrzebanej namiętności kochliwej damy zrobić można interes. Nie, aby się zaraz żenić, broń Boże, ale taka przejściowa „miłość”... nie zaszkodzi, a oplot się. Postanowił tedy drogę się sprzedać, a że zamierzał rozszerzyć swój kiosk z dziennikami — potrzebował w tym celu motocykla, którymby można

Po krótkich cierpieniach zmarła nasza najukochańsza żona, matka i babka

B. P.

Maria Judkiewiczowa

(URODZ. BORNSTEIN)
PRZEŻYWSZY LAT 66.

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok nastąpi dziś, we wtorek, dn. 18 listopada rb. o godz. 12-iej w południe z domu przedpogrzebowego, o czym zawiadamia

Stroskana Rodzina.

Morfinista - dezertier

w poszukiwaniu narkotyku zbiegł z wojska

W dniu wczorajszym na wózkandzie wojskowego sądu okręgowego znalazła się sprawa szeregowca rezerwy Czesława Górskiego, przynależnego do PKU. Łódź - Miasto I, obecnie zamieszkałego w Będzinie.

Rozprawie przewodniczył major Masłowski. Górski oskarżony jest o dezercję i wprowadzenie w błąd władz przełożonych

Jak wynika z przeprowadzonego przewodu sądowego, oskarżony w swoim czasie odsiadywał w więzieniu wojskowym przy ulicy Kraszewskiego w Łodzi drobną karę za samowolne oddalenie się z formacji.

Po odbyciu kary, Górskiego przydzielono do kadry marynarki wojennej w Świeciu, gdzie jednak w oznaczonym terminie nie zgłosił się, natomiast cały czas przebywał u swej matki w Lublinie.

Po kilku tygodniach pobytu w Lublinie, Górski postanowił zbiec zagranicę. Na granicy około Wielunia został pochwyciony przez straż graniczną i w następstwie odstawiony do dyspozycji komendanta PKU. w Łodzi.

Korzystając z chwili nieuwagi transportujących go żandarmerów, Górski poraz wtóry zbiegł i po kilkudniowym blakaniu się po okolicznych lasach, kiedy głód począł mu dokuczać, zgłosił się dobrowolnie do formacji wojskowej.

W trakcie przeprowadzenia śledztwa ustalono, iż oskarżony Górski służył również w swoim czasie w 41 p. p., gdzie wstąpił jako ochotnik, pod fałszywym nazwiskiem Józefa Błaszczaka i tam nawet dosłużył się stopnia plutonowego. Nałóg jakiemu podlegał — fałszywy pluto-

nowy Błaszczak był morfinistą — spowodował, iż pewnego pięknego dnia został skazany na 1 rok więzienia i degradację do stopnia szeregowca.

Na obecnej rozprawie oskarżony do winy się przyznał, i wyjaśnił, iż dezercję dopuścił się tylko dlatego, że nie posiadał dostatecznych środków materialnych na uspokojenie swego głodu „morfinistycznego”.

Po przemówieniu prokuratora i obrońcy, sąd po naradzie skazał szeregowca rezerwy Górskiego Czesława za dwukrotną dezercję i wprowadzenie w błąd władzy przełożonej na 1 rok i 1 miesiąc więzienia z zaliczeniem aresztu przewencyjnego.

Oskarżony przyjął wyrok z zupełnym spokojem, bowiem pozostaje mu do końca odcierpiania kary zaledwie kilka dni.

Brak pracy

przyczyną zamachu samobójczego

W dniu wczorajszym około godziny 6 rano otrula się nieznana trucizną 33-letnia Eugenia Laskowska, robotnica, zamieszkała przy ul. Wrześnińskiej 95.

Laskowska, pozostająca od dłuższego czasu bez pracy, uległa depresji psychicznej i to stała się przyczyną popełnienia zamachu samobójczego.

Lekarz pogotowia odwiózł ją po udzieleniu pierwszej pomocy do szpitala w Radogoszczu.

Specjalne pozwolenia na wywóz dzieł sztuki

W Polsce istnieje zakaz wywozu dzieł sztuki zagranicę. Na wywóz każdego dzieła sztuki z kraju trzeba uzyskać specjalne pozwolenie władz administracyjnych.

Podanie o pozwolenie na wywóz powinien wnieść właściciel przedmiotu przeznaczonego do wywozu, lub osoba przez niego upoważniona.

W podaniu należy wyszczególnić dane, dotyczące przeznaczonych do wywozu przedmiotów, a mianowicie przy obrazach podać autora, wiek obra-

zu, materiał na którym obraz jest malowany (płótno, drzewo, tektura), technikę jego (olejny, akwarela, pastel i t. p.) dalej wymiary i oprawę.

Przy rzeźbach podać należy nazwisko autora, wymiar, materiał i wiek, przy tkaninach i dywanach: wymiar, technikę i pochodzenie.

Bronzy, porcelanę i szkło, należy w podaniu opisać szczegółowo.

Do podania należy dołączyć po dwie fotografie przedmiotu, przeznaczonego na wywóz.

KRÓL TENORÓW

JAN KIEPURA

i kusząca

BRYGIDA HELM

Wkrótce w kinoteatrze SPLENDID.

w szybkim tempie rozwodzić dzienniki do najodleglejszych peryferji Paryża. Postawił więc warunek: albo motocykl, albo zrywa i z „miłości” będą... nicy.

— „Ożeń się ze mną, a dostaniesz motocykl” — odpowiedział na jego propozycję. Ostatecznie ożenił się. Miał już motocykl i 72-letnią żonę i czego już absolutnie nie prze-

widział — pasierbicę z trójgiem dziećmi, które „dziadziowi” przy każdej sposobności docinały i dokuczały. A gdy zaczął się rządzić w domu swej żony, gdy zaczął żyć ponad stan, energiczna pasierbica postanowiła temu położyć kres i „sprząła” ojczyma, jak się patrzy.

Oskarżona została uwolniona od winy i kary. Wśród aplauzu zgromadzonego audytorium dzielna wdowa opuściła salę rozpraw. A młodociany mąż, ojczym i dziadek w jednej osobie — odszedł smutny i zawiadzony wobec swojej starej żony.

Teraz wie, że skrucza jest szybsza, niż biegnie... motocykła.

Nowości wydawnicze

„WIADOMOŚCI LITERACKIE”.

Nr. 45 „Wiadomości Literackie” przynosi artykuł St. Zahorskiej o filmie dźwiękowym, K. Alberti o współczesnej prozie bułgarskiej, bogato ilustrowane studjum Helsztyńskiego o parlamentarystyce w powieści angielskiej, całą stronę recenzji z książek (Hulka - Laskowski, Napierski, Wittlin, Czachowski), recenzje teatralne i kronikę tygodniową Słonimskiego, ankietę w sprawie funduszu kultury narodowej (odpowiedzi prof. Grabowskiego, Hlakowiczówny, prof. Krzywickiego, Ossendowskiego, prof. Pollaka, Świętochowskiego, Weysenhoffa, prof. Windakiewicza, Wittlina, prof. Witwickiego), przegląd prasy i t. t.

Nr. 46 „Wiadomości Literackie” zawiera art. wstępny Stępczyńskiego w sprawie opieki nad kulturą w Polsce, korespondencje J. Stempowskiego o kongresie uni intelektualnych w Krakowie, refleksje Boya - Żeleńskiego „Zmysły... zmysły”... wiersz Iwaszkiewicza, przemówienia Shawa na cześć Einsteina, recenzje Krzywickiej z powieści Niemirowskiej „Dawid Golder”, uwagi Miłkiewiczowej na marginesie książki Parandowskiego o Wildzie, całą stronę recenzji z książek pióra Helsztyńskiego, Galba (Chicago), Napierskiego, Lieberta, Hulki - Laskowskiego, Czachowskiego, zdjęcia ze sztuki Słonimskiego „Lekarz bezdomny”, kronikę tygodniową Słonimskiego, feljeton Winawera, głos prof. Steinhausa ze Lwowa w sprawie gospodarki funduszu kultury narodowej, sprawozdanie Sterlinga z wystawy sztuki ludowej, obfita korespondencja i t. d.

Komunikat

Zarząd towarzystwa przyrodniczego im. Staszica za naszym pośrednictwem zawiadamia, że w środę, dnia 19 listopada r. b. o godz. 18-iej odbędzie się dla członków i kół nauczycielskich wycieczka do miejskiego muzeum przyrodniczego w parku Sienkiewicza.

Ażeby umożliwić zwiedzającym dokładne zapoznanie się ze zbiorami, udzielane będą objaśnienia przez następujących prelegentów:

- 1) Dział ochrony przyrody — prof. S. Kulejowski;
  - 2) mineralogji — prof. Wł. H. H.
  - 3) Dział geologii i paleontologii — prez. E. M. Potęga.
  - 4) Dział entomologii — prof. dr. K. Strawiński.
  - 5) Dział ptaków i zwierząt ssących — prof. J. Kaczanowski.
  - 6) Dział gadów, płazów i ryb — dr. G. Bolkowska.
  - 7) Dział fauny morskiej — p. K. Żelazowska.
  - 8) Dział zootomiczny — prof. E. Dokowski.
  - 9) Dział botaniczny — prof. St. Smoleńska.
- Wstęp bezpłatny.

Dr. J. Nadel

akuszerja i chorob. kobiece

Godz. przyjęć od 3—5 po poł. Pomorska 7, tel. 127-84.

Czytanie

„Głos Poranny”

Mężczyzna, który szuka miłości... (Piekielna Zazdrości)

H. ADALB. SCHLETTOW

Od jutra „Palace”

WALTER RILLA

TEATR, MUZYKA i SZTUKA

Teatr miejski

Dziś 8.30 „Casanova”
Jutro 8.30 „Casanova”

TEATR MIEJSKI

Józef Węgrzyn, który wobec ogromnego sukcesu zdecydował się przedłużyć na kilka dni swe występy, kreować będzie tytułową rolę w „Casanowie” już tylko: dziś, wtorek, środa i sobota wieczorem oraz w czwartek wiecz. i w sobotę o godz. 4 pop. w „Kresie wędrowników”.

TEATR KAMERALNY

Dziś po raz ostatni „Święty płomień”.
Ostatnie powtórzenia „Fotelu 47” jutro, w środę, czwartek i piątek. Ceny niższe.
W sobotę premiera „Pan Lambertier”.

Sala „Manntufel” Zachodnia 43
Żydowski Teatr „NOWY ARARAT”
Kameralny „NOWY ARARAT”

Dziś, przedst. o g. 9.15

„W niebie jarmark”

TEATR POPULARNY

Dziś „Papa kawaler” z J. Winawerem w roli tytułowej.
W piątek po raz ostatni „Przewodząca” K. H. Rostworowskiego. Wszystkie miejsca po 1 zł.
W sobotę o godz. 4 po poł. we sola, kolorowa, przeplatana efekta mi choreograficznymi i śpiewami bajka dla dzieci „Królewna Śnieżka i 7 kralów” w inscenizacji L. Zuckiego.

Bilety do nabycia w kasie zawiązań teatru Popularnego od godz. 10 rano do 1 w poł. i od 5 po poł.

PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI

Jutro oraz w środę odbędą się w sali filharmonii o godz. 4 po południu dwa przedstawienia dla dzieci i młodzieży. Wystawiona będzie prześliczna baśń w 5-ciu obrazach ze śpiewami i tańcami

p. t. „Jaś i Małgosia” w opracowaniu Or-Ota. Oprócz tego będzie konkurs deklamacji i za najlepiej wygłoszone wierszyki nasi miłośnicy otrzymają trzy śliczne nagrody. Bilety od 75 groszy nabywać można w kasie filharmonii.

Sala Filharmonii Narutowicza 20

Teatr Żydowski

gościnne występy

Anny i Hajmana Jakobowiczów

Dziś o g. 9 wiecz.
popularne przedstawienie
Pieniądz, Miłość i Hańba.

DOBRY WIECZÓR.

Wczorajsza premiera w Dobrym Wieczorze spotkała się z aplauzem licznie zgromadzonej publiczności. Oklaskom i bisom nie było końca. Do największych przebojów programu zaliczyć można tango „Jak sen” kompozycji Marka Szymkiewicza. Ewenementem rewji „Z ust do ust” są gościnne występy rosyjskiego chóru pod kierunkiem A. Szarko. Całość przedstawia się imponująco.

Bankruci na ławie oskarżonych

„Klijentowskie” weksle podpisywał żebrak, a fikcyjni wierzyciele wynosili towar

W dniu wczorajszym na ławie oskarżonych sądu okręgowego w Łodzi zasiadli 60-letnia Tonia Frenkiel, 59-letni Berak Fajnkind, 29-letni Naftal Pinczewski i 44-letni Wolf Beran.

Rozprawie przewodniczył sędzia Kozłowski w asystencji sędziów Wileckiego i Kurczyńskiego. Oskarżał prokurator Nikitienko. Obronę wnosili adw. Lilker, Kempner i Kobyliński.

Sprawa przedstawia się jak następuje: Przy ul. Cegielińskiej nr. 38 Tonia Frenkiel od dłuższego czasu prowadziła sklep sprzedaży manufaktury i utrzymywała stosunki handlowe ze znaną firmą łódzką „Józef Richter i S-ka”.

Począwszy od września roku ubiegłego Frenkielowa za pobrane towary w tej firmie płaciła weksłami, przyczem zapewniała swych dostawców, że były to weksle klijentowskie.

Ponieważ Iwia część tych we-

ksli szła do protestu, firma „J. Richter” postanowiła sprawdzić stan majątkowy wystawców i zyrantów. Okazało się, że zyranci są zupełnie nieodpowiedzialni materialnie za te weksle, a nawet stwierdzono, że wystawcą niektórych weksli był niejaki I. Margulis, utrzymujący się z żebractwa, który podpisał weksle za poczęstowanie go wódką oraz wynagrodzeniem w kwocie 10 zł., zaś niektórych wystawców wogóle nie odnaleziono.

Gdy wierzycielom firmy „J. Richter” dosięgły już sumy 40 tys. złotych, firma ta chciała z Frenkielową załatwić sprawę polubownie. Do ugody jednakże nie doszło wskutek wykrętnego postępowania kierownika firmy T. Frenkiel, brata współwłaścicielki firmy — Berka Fajnkinda. Wobec tego wierzyciele zażądali zwrotu pobranego od nich towaru, lecz i to pozostało bez skutku. Wówczas prokurenci firmy Richter spo-

ządzili spis towarów, znajdujących się na składzie u Frenkielowej, a dostarczonych przez firmę Richter. Na składzie w owym czasie znajdowało się towaru z firmy Richter na sumę około 14 tys. zł.

W dniu 15 lutego r. b. na prośbę firmy J. Richter, sp. akc. wydział handlowy sądu okręgowego w Łodzi ogłosił Toni Frenkiel upadłość.

Mianowany przez sąd kurator upadłości po przybyciu do firmy Frenkiel z komornikiem celem opieczętowania majątku, zastał towar w małej ilości, wartości około 1.500 zł. i to w dodatku, towar nie pochodzący z fabryki Richtera, oraz stwierdził brak ksiąg handlowych. Wobec tego kurator zwrócił się do sądu prokuratora w Łodzi z prośbą o pociągnięcie Toni Frenkielowej do odpowiedzialności karnej za podstępne bankructwo.

Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że Frenkielowa na kilka dni przed ogłoszeniem jej upadłości ukryła towar i zamyślony dług na sumę 6 tys. zł. oddała darmo towar niejakiemu Naftalowi Pinczewskiemu oraz za takiż zamyślony dług w kwocie 2 tys. zł. oddała za darmo towar Wolfowi Beranowi, ukrywając w ten sposób majątek przed wierzycielami, aby nie dopuścić do ściągnięcia należności.

W wyniku śledztwa Frenkielowa została postawiona w stan oskarżenia za złosliwe bankructwo, a pozostali trzej za współudział w tym przestępstwie.

Frenkielowa do winy się nie przyznała i wyjaśniła, iż o stanie majątkowym swej firmy nie jej nie było wiadomem, gdyż kierownikiem z jej upoważnienia był jej brat Fajnkind.

O godz. 7 min. 30 sąd ogłosił przerwę do dziś, godz. 10 rano, kiedy nastąpią przemówienia stron, poczem zostanie ogłoszony wyrok. (p)

KINO-TEATR
PALACE
Dziś po raz ostatni!
MUZYKA M. LIDAU RA.
Początek seansów codziennie o godz. 4-ej po poł., w soboty i święta o g. 12 w poł. — Na pierwsze seanse ceny miejsc najniższe.

Arcydzieła najnowszej produkcji Europejskiej 1930 r. — p. t.
Strajk żon!
Arcypikantna komedia w 10 aktach. — Tysiące komicznych sytuacji! Setki pikantnych kawałów! „Coś dla dorosłych”
W roli głównej ulubienica Łodzi!
Marja Paudler George Aleksander Livie Pavanelli.

Konfeksjonisci brzezińscy zabiegają o ulgi podatkowe u p. prezesa izby skarbowej

W dniu wczorajszym przybyła do Łodzi delegacja wytwórców konfekcji Brzezin, celem interwenjowania u prezesa izby skarbowej, p. Kucharskiego w sprawie ulg podatkowych, o jakie w swoim czasie petenci prosili w specjalnie wysłanym memorjale.

Ponieważ przemysł konfekcyjny w Brzezinach przeżywa obecnie bardzo ciężki kryzys, w znacznym stopniu osłabiającej zdolność płatniczą krawców brzezińskich, prosili oni o udzielenie całego szeregu ulg podatkowych.

Prezes Kucharski przyrzekł delegacji, iż do postulatów, przesłanych w swoim czasie w memorjale, w miarę możliwości się przychyli.

Grobowce Hunnó w

Podczas budowy gmachu gimnazjum w Keczkemet (Węgry) natrafiono na grobowiec z V wieku po Narodzeniu Chrystusa. Grobowiec ten, zdaniem archeologów, został wybudowany przez Hunnów. W grobowcu odnaleziono sporo rozmaitych sprzętów: broń ręczną, naszyjniki i brzochoły złote, naczynia srebrne i brązowe etc.

LUONA Dziś i dni następnych!

Osnuta na tle pięknej powieści Piotra Frondaie
W CIENIU PIRAMID

Przecudna idylla miłosna dwojga przez los rozłączonych kochanków, rozgrywająca się wśród gorących piasków pustynnych, na srebrzystych falach Nilu i u podnóża wspaniałych ruin tajemniczego Egiptu.

Uroczą parą kochanków Uroczą parą kochanków
Lee Parry i Jean Murrat
W ROLACH GŁÓWNYCH.

Wspaniała ilustracja muzyczna wielkiej orkiestry symfonicznej pod dyrekcją Leona Kantora.
Początek seansów o g. 4 popoł., w sob. i niedz. o g. 12-ej w poł. Ceny miejsc na I seans od 1.— zł., w sob. i niedz. od 12—3 po 75 gr. i 1.— zł. 10278

Togal
TABLETKI
SA SKUTECZNYM ŚRODKIEM PRZECIWIKO
REUMATYZMOWI, PODAGRZE,
BÓŁOM GŁOWY, MIGRENIE
i PRZEZIĘBIENIOM.
Wieloletnie doświadczenia przestały 6000 lekarzy wyrazić swoje uznanie dla skuteczności działania TOGALU.
CENA ZŁ. 2.— N° rec. 1364.

URODZIWA PARTNERKA
MAURICE'A CHEVALIERA
JEANETTE MAC DONALD

znana z filmu „PARADA MIŁOŚCI”
zadziwi wkrótce śpiewem i koncertową grą w wielkim filmie dźwiękowym

KRÓL ŻEBRAKÓW

Grand-Kino -- Wkrótce

Hołd Chopinowi

Piękne uroczystości „Polskiego Radja”

Poprzednia niedziela upłynęła całkowicie pod znakiem uroczystości chopinowskich. Polaka obchodziła smutną 100 letnią rocznicę opuszczenia przez Chopina Warszawy na zawsze — dn. 2 listopada 1830 r. wyjechał bowiem młody mistrz z Warszawy, z zamiarem udania się na jakiś czas zagranicę, tymczasem jego pobyt wśród obcych przedłużył się aż do dnia jego przedwczesnej śmierci.

Ojczystego kraju, za którym tęsknił stale, nie oglądał już Chopin nigdy. Wyjechał on wówczas z domu, położonego przy ul. Krakowskie Przedmieście nr. 5, w którym mieszkał wraz z rodzicami przez kilka lat i w którym stworzył już niejedno ze swoich młodocianych arcydzieł.

Dla upamiętnienia tej daty powstał z inicjatywy p. Leopolda Bientala, prof. wyższej szkoły muzycznej

im Fr. Chopina w Warszawie. Komitet, w skład którego weszli przedstawiciele naszych głównych instytucji i organizacji muzycznych. Protektorat objął minister W. R. i O. P., Sławomir Czerwiński. Przebieg zaś niedzielnych uroczystości był następujący:

O godz. 10-ej rano została oświeconą tablicą wmurowaną w domu przy Krakowskim Przedmieściu nr. 5, a będącą darem obecnego właściciela tej historycznej posesji, hr. Edwarda Raczyńskiego. Tablicę zaś wykonano według projektu Wojciecha Jastrzębskiego.

Podezas inauguracji przemawiali: hr. Raczyński oraz minister Czerwiński, poczem o godz. 12-ej w południe odbyła się w wielkiej sali filharmonii warszawskiej uroczysta akademja - koncert.

Z estrady filharmonii przemawia

li kolejno: prof. L. Bientał z ramienia komitetu, książę Włodzimierz Czetwertyński w imieniu warsz. tow. muzycznego i towarzystwa przyjaciół domu Chopina, prof. Zbigniew Drzewiecki, z ramienia państwowego konserwatorium warszawskiego, oraz jako delegat stowarzyszenia kompozytorów polskich prof. Tadeusz Joteyko.

Część koncertowa uwzględniała jedynie utwory, napisane przez Chopina właśnie w okresie poprzedzającym wyjazd z Warszawy. Słuchając ich przekonaliśmy się o jeden raz więcej, jak słusznie figuruje na wydanem w owym czasie przez Elmera świadectwie ocena zdolności młodego Fryderyka, ujęta w jednym słowie: genjusz....

Wykonawcami programu byli: np. Zbigniew Drzewiecki i Józef Smidowicz jako pianiści, oraz lubiana mezzo - sopranistka p. Halina Leska. Wykonanie natchnione znamieniem talentu i pieczołowitości. Dyrygował orkiestra filharmonii prof. Grzegorz Fitelberg, a'om panjował zaś prof. Ludwik Urstein.

Po południu uczelno rocznicę wyjazdu Chopina z Warszawy państwowe konserwatorium pięknym koncertem, wieczorem zaś oddało „Polskie Radio” hołd Chopinowi dwugodzinnym koncertem, w którym przyjmowali kolejno udział pp. Józef Turczyński, Wacław Kocharński, Marja i Kazimierz Witkomirscy i Jan Dworakowski.

Bardzo piękną prelekcję okolicznościową wygłosił prof. Stanisław Niewiadomski.

Kronika

KONCERT ŁOTEWSKICH KOMPOZYCJI.

Z okazji narodowego święta łotewskiego odbędzie się dziś, we wtorek, dnia 18 listopada, koncert poświęcony łotewskim kompozycjom.

Najciekawszą stroną muzyki łotewskiej jest dawna kultura pieśniarka i szczególnie chóralna. Ale i symfoniczna strona przedstawia dziś obraz czynnego ożywienia.

Poznamy utwory J. Wihtola, który wraz z niedawno zmarłym A. Jurianisem, oznaczał na początek bieżącego stulecia nową erę w muzyce łotewskiej.

Po nich przyszli Dazin i Medin, również w programie tego wieczoru reprezentowani i najmłodszy z nich A. Abele.

400 LAT TEMU W AZJI MNIEJSZEJ.

Dziś, we wtorek, dnia 18 listopada zasiądzie przed mikrofonem krakowskim profesor uniwersytetu dr. Helena Willman - Grabowska, aby wygłosić odczyt p. t. „Cztery tysiące lat temu w Azji Mniejszej”. Prelegentka zajmuje wybitne stanowisko wśród naukowych znawców języka i historii Wschodu, w pierwszym rzędzie Indji i jest jedyną polką, specjalistką w dziedzinie sanskrytu, a może jedyną taką kobietą na świecie.

Na uniwersytet krakowski powołana została z Paryża, gdzie przez kilka lat wykładała sanskryt w Sorbonnie.

Niezwykle ciekawy ten odczyt stacji krakowskiej transmitowany będzie przez wszystkie rozgłośnie polskie.

ODCZYTY O ODŻYWIANIU DZIECI.

Dział kobiecy „Polskiego Radja” niejednokrotnie już zapraszał znakomitsze siły fachowe przed mikrofon, które udzielały kompetentnych rad młodym matkom polskim. Ostatnio magister dietetyki, pani Marja Morzkowska wygłosiła przed mikrofonem cykl niezwykle interesujących i pożytecznych wykładów o odżywianiu — mówiła już „O racjonalnym odżywianiu niemowląt” i „O sposobach sztucznego dokarmiania niemowląt”.

Dnia 27 listopada p. Morzkowska, która prowadzi kurs dietetyki leczniczej i higienicznej w instytucie pielęgniarek im. Miss Bridge w Warszawie, wygłosi o godz. 14.30 odczyt p. t. „Dlaczego dzieci nie mają apetytu”.

W styczniu roku przyszłego wygłosi pani Marzkowska odczyt p. t. „Odżywianie uczące się młodzieży”, poczem przejdzie do tematu racjonalnego odżywiania ludzi dorosłych.

INTERESUJĄCE SŁUCHOWISKA RADJOWE.

Dział słuchowiskowy „Polskiego Radja” przygotował na tydzień bieżący dwa nadzwyczaj interesujące słuchowiska. Dnia 23 listopada usłyszymy arcydzieło humoru szekspirowskiego „Figle kobiet” podług nieśmiertelnego „Wesołych kumoszek z Windsoru” przez p. Marję Żyżemską zradjofonizowane. Wesołe to i pełne żywej akcji słuchowisko usłyszymy w reżyserji p. Aleksandra Węgierki, w wykonaniu znakomitych artystów scen warszawskich i w pięknej oprawie muzycznej p. Gadomskiego.

30 listopada radjostacja wileńska nada na wszystkie rozgłośnie „Polskiego Radja” pierwszorzędne słuchowisko satyryczne, zradjofonizowane podług znanej satyry Magdaleny Samozwaniec p. t. „Na ustach grzechu”. Usłyszymy je w radjofonizacji Witolda Hulwicza i w wykonaniu artystów scen wileńskich.

RADJO U ROLNIKÓW.

Wśród różnych poczynań, mających na celu propagandę radja, na szczególne uznanie zasługuje działalność śląskiej izby rolniczej z p. dyr. Panieńskim na czele, która pierwsza bodaj w Polsce zrozumiała znaczenie radja, jako środka szerzenia wiedzy i kultury wśród rolników i rozpoczęła odpowiednią propagandę w formie popularnych artykułów w swoim organie „Rolnik Śląski”.

KONCERT SYMFONICZNY

Program wielkiego koncertu symfonicznego, transmitowanego z sali filharmonii w piątek, dnia 28 listopada o godz. 20.15, poświęcony będzie muzyce polskiej. Jako wykonawcy wezmą w nim udział: Orkiestra filharmoniczna i chóry konserwatorium pod dykcją Grzegorza Fitelberga, śpiewaczka Stanisława Korwin - Szymanowska, oraz prof. Józef Turczyński.

Program obejmuje potężne dzieło Szymanowskiego „Veni Creator”, napisane z okazji otwarcia akademji muzycznej, dalej poemat symfoniczny „Warszawianka” Różyckiego o bohaterskich akcentach narodowych, mało znaną symfonię Paderewskiego; pieśni w wyk. p. Szymanowskiej; oraz szereg utworów Chopina

Co usłyszymy dziś przez radio?

11.58 — 12.05 Sygnał czasu z Warszawy i hełnał z wieży Marjacekiej w Krakowie.

12.05 — 13.15 Muzyka z płyt gramofonowych.

13.15 — 13.20 Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin.

15.20 — 15.35 Chwilka lotnicza. „Wspomnienie wojenne naszych lotników” — wygl. kpt. pilot Cybulski.

15.50 — 16.10 Odczyt rządowy p. t. R. „Ozwój ruchu zawodowego pracowników umysłowych w Polsce” wygl. p. Kazimierz Gold.

16.15 — 17.15 Muzyka z płyt gramofonowych.

17.15 — 17.45 „Cztery tysiące lat temu w Azji Mniejszej” — wygl. dr. Helena Wilman Grabowska.

17.45 — 18.45 Muzyka łotewska z okazji narodowego święta łotewskiego. Wykonawcy: Ork. filharm. warsz. pod dyr. Bronisława Szulca. Erica Burkiewicz - Arrau (sopran), Władysław Burkath (fort.) prof. L. Urstein (akomp.).

18.45 — 19.10 Rozmaitości.

19.10 — 19.25 Komunikat izby przem. handlowej w Łodzi i odczytanie programu na dzień następny.

19.25 — 19.35 Muzyka z płyt gramofonowych.

19.35 — 19.50 Prasowy dziennik radjowy.

19.50 — Opera. Po operze komunikaty oraz retransmisje ze stacji zagranicznych.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

Berlin (419)

20.00 Opera Delbesa „Lakme”.

Lahti (1800)

19.00 Symfonia IX Beethovena.

Medjolan (501)

21.00 Opera Verdiego „Otello”.

Graz (352)

19.30 Opera Pucciniego „Turan-

dot”.

Wiedeń (517)

21.00 Recital fortepianowy prof.

Weingartena (Warjacje C-moll

Beethovena, 8 walców Brahmsa,

Romans Schumana, Danse de

Puck Debussy'ego, Barkarola Szop-

pena).

Sztokholm (435)

20.00 Utwory na cembalo, viola

da gamba i viola d'amore Erleba-

cha, d'Herveloisa, Purcella, Ben-

dy i Buxtehudego)

Bratysława (279)

20.00 Koncert (Symfonia nr. 2

Mozarta, „Pieśni o ziemi” Mehle-

ra.

Budapeszt (550)

19.30 Opera Mozarta „Uprowa-

dzenie z Seraju”.

Kto lepiej gra?

Ten na klarnecie, czy ten na ...loterii

Ofiarą naszych czasów

jest ten biedny człowiek. Ciągłe troski i kłopoty sprawiają mu często ból głowy. Z tego powodu ma on zawsze pod ręką oryginalne tabletki Aspiriny, które łagodzą te nieznosne bóle.

Istnieje tylko jedna

ASPIRINA BAYER

Każde opakowanie i każda tabletki oryginalnej Aspiriny opatrzone są znakiem BAYER

„Domek trzech dziewcząt”

W nadchodzący poniedziałek, dnia 24 listopada nadana zostanie z Warszawy prześliczna operetka p. t. „Domek trzech dziewcząt”.

Muzykę w tej operetce stanowią wyłącznie pieśni F. Schuberta, zebrane i opracowane przez H. Berte. Treść zaczepnięta jest z życia Schuberta.

Dwóch przyjaciół Franciszek Schubert i Franciszek Schober kocha się w pięknej Hanusi. Tożsamość inicjałów przyjaciół sprawia że sytuacja się gmatwa, żaden z nich nie wie, którego wybrało serce Hanusi.

Wreszcie wyjaśnia się, że wza-

jemnością cieszy się młody i przystojny Schober, Schubertowi zaś na pociechę zostają tylko jego pieśni.

Treść tej operetki pełnej poezji i najwyższych uczuć zradjofonizowała Michalina Makowiecka.

Rolę Schuberta odtworzy Aleksander Wasiel, Schobera — Wiktar Bregy, Hanusią zaś będzie Halina Sawicka.

W innych rolach wystąpią: p. Dorota Gutowska (1 występ w radjoperetce) oraz p. Mankiewiczówna i J. Brodnicki.

Dyrygować będzie p. Wacław Elszyk.

„Domek trzech dziewcząt” w wyżej wymienionej obsadzie niewątpliwie wzbudzi wielkie zainteresowanie radjosłuchaczy.

Zapisujcie się na członków L.O.P.P.

Automobilowe imprezy zimowe

Wyścig na torze śniegowym organizuje w Zakopanem Krakowski klub automobilowy

Ruchliwa komisja sportowa krakowskiego klubu automobilowego od dawna opracowywała plany, by dotychczas martwy dla sportu automobilowego sezon zimowy uruchomić i aby właśnie mimo trudnych w tym okresie dla automobilisty warunków terenowych i atmosferycznych, nie zrażając się żadnymi przeciwnościami, zorganizować w tym okresie pewne imprezy.

Opierając się na dotychczasowych wynikach swojej pracy sportowej, pragnął K. K. A. imprezy te tak, jak wszystkie inne, postawić od razu na wysokim poziomie organizacyjnym i sportowym i przeprowadzić dlatego w ciągu dwóch lat doświadczenia, organizując w zarządnym kółku Krakowskiego Klubu Automobilowego „Jazdę zimową” do Zakopanego i „Wyścig torowy” na specjalnie przygotowanym torze śniegowym w stadjonie zimowym w Zakopanem.

W ciągu ubiegłych dwóch lat aura sprzyjała odnośnym impre-

zom. W roku 1929 „Jazda zimowa” z Krakowa do Zakopanego odbyła się w bardzo trudnych warunkach, gdyż wszystkie drogi były zasypane głębokim śniegiem i przejazd był trudny, a poza tym jazda odbyła się przy 40 st. mrozie.

W roku 1930 w przeddzień „Jazdy zimowej” do Zakopanego spadł olbrzymi śnieg, który pokrył warstwą grubości do półtora m. wszystkie szosy tak, że w tych warunkach trzeba było naprawdę heroicznym wysiłkom wszystkich zawodników i obsady wozów, by dobiegnąć celu jazdy, t. j. Zakopanego. Mimo tych wysiłków, niewiadomo, czy samochody byłyby się przebiły przez najwyższe wzniesienie nie Obidowa, gdyby nie to, że zawsze przychylna poczynaniom Krakowskiego Klubu Automobilowego Okr. Dyr. Rob. Publ. w Krakowie przetarła odnośny odcinek drogi plugiem motorowym i umożliwiła przejazd samochodom. W tych heroicznym wysiłkach zawod-

ników wzięł udział również jeden samochód z Poznania, który ugrzązł w drodze i w czasie postoju został do połowy zasypany śniegiem. Dzięki nadludzkim wysiłkom obsady tego samochodu w osobach pp. Kozłowskiego, Szuleczyńskiego i Czerwińskiego zawodnicy wyczerpani zupełnie, zziębnięci i przemoczeni zdołali jednak chociaż w spóźnionym terminie, dojechać do Zakopanego.

Urządzony w tym roku „Wyścig torowy” na torze śniegowym odniósł pełny sukces i dzięki doskonałej organizacji zjednał sobie jak największą przychylność ze strony zawodników.

Opierając się na dotychczasowych doświadczeniach i widząc, że te dwie imprezy zimowe automobilowe budzą bardzo wielkie zainteresowanie w szerokich kręgach zawodników, komisja sportowa K. K. A. będąc pewną, że na podstawie dotychczasowej praktyki zdoła te imprezy zorganizować bez zarzutu i postawić je na odpo-

wiednim poziomie sportowym i organizacyjnym, zdecydowała się w roku bieżącym zorganizować w dniach od 19 — 22 lutego 1931 ogólnopolski zjazd zimowy automobilowy do Zakopanego i „Wyścig torowy” na specjalnie przygotowanym torze śniegowym w Zakopanem.

W tym celu K. K. A. wszedł w porozumienie ze stałym komitetem imprez sportowych w Zakopanem i zapewnił sobie współpracę tegoż komitetu w przygotowaniu „Wyścigu torowego” zimowego w Zakopanem.

Należy wyrazić nadzieję, że tę nowość w sporcie automobilowym w Polsce zarówno wszyscy zawodnicy jak i publiczność powitają z największym uznaniem. Możemy się spodziewać, że odnośne imprezy rozwiną się do miary bardzo poważnych imprez automobilowych i że staną się z czasem odpowiednikiem zimowym „Wyścigu tatrzańskiego”.

Obrady zielonego stolika

Warszawianka-Ruch

Jak się dowiadujemy, w dniu dzisiejszym na posiedzeniu zarządu ligi rozpatrywana będzie ponownie sprawa Warszawianka — Ruch w obecności sędziego p. Rutkowskiego, który przy był do Warszawy.

Nowy system rozgrywek o wejście do ligi

Polski związek piłki nożnej po przeprowadzeniu ankiety z poszczególnymi związkami okręgowymi postanowił w roku przyszłym przystąpić do zmiany systemu rozgrywek piłkarskich o wejście do ligi. Odpowiedni regulamin został już opracowany przez P. Z. P. N. i przedłożony zostanie na walnym zebraniu.

Decydujący mecz dla ŁTSG.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w Łodzi spotkanie ligowe między ŁTSG a Ruchem. Dla ŁTSG ostatni mecz ligowy posiada kolosalne znaczenie, w wypadku bowiem przegranej zespołu łódzkiego i zwycięstwa Warszawianki nad Wartą drużyna ŁTSG prawdopodobnie zmuszona będzie opuścić ligę.

Oprócz spotkania ŁTSG — Ruch odbędą się w niedzielę następujące mecze ligowe: Warszawianka — Warta w Warszawie, Cracovia — Czarni w Krakowie i Polonia — Garbarnia we Lwowie.

Nasi hockey'iści organizują łódzki podokręg

Łódzkie kluby hockey'a lodowego nie posiadają, jak wiadomo, związku, lecz są wszystkie zrzeszone w warszawskim związku hockey'owym. W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w Warszawie walne zebranie związku hockey'owego z udziałem delegatów klubów łódzkich, przyczem porządek dzienny zawiera punkt odnośnie utworzenia łódzkiego podokręgu.

Nowe władze K. S. „Jutrzenki”

Na dorocznym walnym zebraniu klubu sportowego „Jutrzenka” odbyte w dniu 15 bm. wybrano następujące władze klubowe:

Przewodniczący p. M. Pański, I wiceprzewodniczący p. E. Feldsztein, II wiceprzewodniczący p. J. Kupfer, sekretarz p. D. Rotenberg, skarbnik p. D. Wajntraub, referent sekcji piłki nożnej p. A. Kon, referent sekcji ping-pongowej p. J. Kupfer, referent sekcji gier sportowych p. C. Diamanta, gospodarz klubu p. B. Szajniak, członkowie zarządu: pp. P. Goldwasser i L. Kupfer.

Boiska sportowe

dla miasteczek prowincjonalnych

Od dłuższego czasu czynione są starania przez PZPN, by miasteczka, liczące ponad 25 tysięcy mieszkańców otrzymały oparkowane boiska sportowe na których młodzież miejscowa mogłaby swobodnie uprawiać sporty.

W sprawie tej zwrócił się PZPN do związku związków, który z kolei interwenjował w państwowym urzędzie w. f. i p. w.

Jak się obecnie dowiadujemy sprawa ta została pomyślnie za-

łatwiona i wszystkie gminne komitety w. f., które nie posiadają należycie oparkowanych boisk sportowych, otrzymają od państwowego urzędu w. f. specjalne subwencje na ten cel.

Załatwienie tej sprawy posiada szczególne znaczenie dla prowincji łódzkiej, gdyż mamy cały szereg miasteczek, w których młodzież nie jest w stanie uprawiać sportu z powodu braku odpowiedniego terenu.

Turniej hockey'owy o mistrzostwo klubów żydowskich

Weltverband. Makabi organizuje w dniach 7, 8 i 9 stycznia turniej hockey'owy o mistrzostwo Polski dla klubów żydowskich. W turnieju tym mają wziąć udział następujące zespoły: Hakoah (Bielsk) Makabi (Kraków), Makabi (Warszawa), Hasmona (Lwów) i Kadimah (Łódź).

5 torów ślizgawkowych w Łodzi

Na wspólnej konferencji Ośrodka w. f. w Łodzi i miejskiego komitetu w. f. postanowiono w nadchodzącym sezonie zimowym uprzystępnic młodzieży łódzkiej uprawianie sportu łyżwiarskiego i w tym celu postanowiono urządzić 5 torów ślizgawkowych, z tego 2 w parku Poniatowskiego, 2 w parku 3 Maja i 1 na Polcu. Jednocześnie postanowiono w sezonie zimowym uruchomić kurs narciarski.

Ogólnopolskie mistrzostwa ping-pongowe

Jak się dowiadujemy, powierzone klubowi Sp. Kadimah w Łodzi organizację ogólnopolskich mistrzostw ping-pongowych dla żydowskich klubów ping-pongowych (sekcje żeńskie). Mistrzostwa te odbędą się w styczniu.

I DŹWIĘKOWY KINO-TEATR „SPLENDID”

Dziś i dni następnych!

GENJALNY

Konrad Veidt

w dźwiękowym arcydziele JOE MAY'A p. t.

Ostatnia Kompanja

Epopoea bohaterstwa i miłości.

Film ukazujący w scenach potężnych i wstrząsających do głębi twardą rzeczywistość wojny.

Ceny miejsc: zł. 1,2 i 3.-

Początek o godz. 6, 8 i 10. 10392

KINO TEATR
CZARY

DZIŚ NIEBYWAŁA PREMIERA!

Początek seansów codziennie o godz. 4-ej, w święta i soboty o 12-ej w pol. Na pierwszy seans ceny miejsc najniższe.

24 akty w wielkim podwójnym programie

I. Kłamstwo Niny Pietrowny

Wzruszający dramat, osnuty na tle życia w przedwojennej Rosji

W roli tytułowej genialna gwiazda **BRYGIDA HELM**

II. OBLAWA

Potężny dramat sensacyjny pełny emocjonujących momentów

W roli głównej **George Bancroft** kusząco piękna

Evelina Brent

Romantyczna historia miłosna, o czarującej treści

GDY PÓLNOC WYBIJE...

niezwykle emocjonujący film o frapującej grze

wkrótce „LUNA”

Uporządkowanie w branży pończoszniczej

mogłoby nastąpić przez stworzenie centrali zakupu i sprzedaży

Przemysł pończoszniczy w Polsce ześrodkowujący się w łódzkim okręgu przemysłowym wstąpił już definitywnie w stadium przesilenia gospodarczego, jakie przewidywalimy na tych łamach przed kilku miesiącami.

W przemyśle pończoszniczym panuje oddawna nienotowany zastój. Nie pomogła wojna celna z Niemcami, wojna, która przyczyniła się do tak potężnego rozwoju tej gałęzi przemysłowej. Wszelki kryzys ekonomiczny dotarł również i do pończosznictwa.

Przemysł pończoszniczy składa się właściwie z dwóch pozornie wspólnych, a w rzeczywistości wskutek całego szeregu przyczyn, różnych gałęzi. Mamy na myśli przemysł pończoszniczy cottonowy i t. zw. maszyn okrągłych. Pończosznictwo cottonowe wymaga wielkiego kapitału obrotowego. Wartość jednego zespołu cottonowego (trzy maszyny cholewkowe i jedna stopowa) wynosi do 25 tys. dolarów. Na uruchomienie takiego zespołu potrzeba najmniej 10 tys. dolarów. Przy większej ilości zespołów suma ta jest odpowiednio mniejsza. Wartość jednej maszyny pończoszniczej okrągłej najnowsze go systemu wynosi 500 — 600 dolarów. Kapitał obrotowy nawet przy uruchomieniu kilkunastu takich maszyn jest znacznie mniejszy. Stąd też owa zasadnicza różnica pomiędzy temi dwiema dziedzinami pozornie jednej gałęzi przemysłu. Rzecz jasna, że inna też będzie polityka ekonomiczna producenta pończoch cottonowych od polityki fabrykanta, pracującego na maszynach okrągłych.

Narazie zajmijmy się przemysłem mniejszym, niecottonowym.

W tych dniach odbyło się w Stowarzyszeniu fabrykantów wyrobów pończoszniczych (Andrzeja 14) zebranie, poświęcone zawarciu konwencji sprzedażnej na zbliżający się sezon letni.

Konwencja zimowa zawarta 16 czerwca r. b., której doświadczenia są dla obecnej konkurencji b. pouczające:

- 1) Pokrycie za kupione wyroby musi być dokonane najpóźniej do 30 dni od daty faktury.
- 2) Przy pokryciu gotówką wolno udzielić 10 proc. rabatu.
- 3) Przy pokryciu weksłami najdalej do 150 dni od daty faktury nie wolno udzielać żadnego rabatu.
- 4) Przy pokryciu krótszemi weksłami wolno udzielać 2 i pół proc. rabatu za każdy miesiąc mniej od 150 dni od daty faktury.
- 5) Po upływie 14 dni od daty faktury nie wolno przyjmować żadnych reklamacji wzgl. zwrotu wyrobów.
- 6) Zlecenie musi być dane na piśmie, zawierając powyższe warunki sprzedaży oraz podpisane przez upoważnioną do tego osobę.

Konwencja ta była — jak wiadać — czysto sprzedażna. Kwestja cennika została załatwiona w ten sposób, iż każdy producent winien był przestrzegać własnego cennika z ubiegłego roku. Takie postawienie kwestji najważniejszej — jednolitości cennika — dawało nieograniczone pole do nadużyć. Wy-

mienione powyżej punkty konwencji stają się siłą rzeczy nie realne, jeśli nie zawiera się w nich kontrola prewencyjna. Znamy wszyscy zbyt dobrze panujące dziś w handlu stosunki. Każdy kupiec gotów jest zachować w tajemnicy warunki, na jakich nabył towar, jeżeli wzamian otrzyma dogodniejsze warunki kupna. Jeśli uwzględnimy tę okoliczność, to cała konwencja, mimo dość wysokiej kary zabezpieczonej (kaucja wynosi 5 000 zł.) staje się bardzo iluzoryczną.

Śmieszny zaś jest punkt 5 konwencji, traktującej o zwrotach.

Zwroty są dziś powszechnie praktykowane i nawet w sferach przemysłowych uważane są nieraz za dość dobre zakończenie transakcji. Lepiej przyjąć towar z powrotem, niż płacić protesty. Bo i oż uczy się z kupcem, który, nie mając zbytu na kupiony towar i nie chcąc doprowadzić swojej firmy do bankructwa, po upływie dwóch lub trzech miesięcy odsyła fabrykantowi towar z powrotem, prosząc o wycofanie swych zobowiązań. Jest to nawet postępowanie etyczne, ponadto jest tajemnicą poliszynela, że ze strony niektórych fabrykantów, którzy podpisali omawianą konwencję, były próby jej cichego złamania. Zostały one w porę wykryte i udaremnione, ale sam fakt mówi już za siebie.

Dotychczasowe wyniki konwencji zimowej w branży pończoszniczej okazały się w rezultacie nikłe. Przy obecnych warunkach handlu, kiedy producentowi wybitnie zależy na konsumencie ta konwencja nie mogła być utrzymana w całości. Prowadząc błędną politykę produkowania na skład, musiał fabrykant na gwałt wyzbywać się swoich zapasów.

Jeśli konwencja t. zw. „letnia“, mająca być obecnie zawarta, będzie zawierała podobne punkty, to jej wyniki będą jeszcze bardziej opłakane. Przedewszystkiem pojemność rynku coraz bardziej się kurczy, a oprócz tego w sezonie letnim musi być wzięta pod uwagę pokaźna ilość wytwórców — chałupników. Mając kilka maszyn nie raz nawet ręcznych chałupnicy pracują sami z rodzinami, nie ponosząc żadnych prawie wydatków, na które jest narażony każdy poważniejszy producent (personel, ubezpieczenia społ. itd.) i siłą rzeczy mogą sprzedawać swoje wyroby o wiele taniej a niejednokrotnie nawet za pół ceny. W sezonie zimowym ta konkurencja nie jest groźna. Wełna jest b. drogim surowcem i tylko poważniejsze firmy otrzymują ją na kredyt. Konwencja więc w tej dziedzinie jest nieznaczna.

Jeśli konwencja zimowa w niektórych wypadkach mogła mieć rację bytu to w sezonie letnim jest ona absolutnie nie do pomyslenia.

Naszem zdaniem rozwiązanie tak poważnego zagadnienia w tej specyficznej, co do koncentracji kapitałów, gałęzi przemysłowej należy szukać na innej drodze. Wszelkie konwencje i kartele częściowo nie mają w obecnych warunkach gospodarczych racji bytu. Jedyne wyjście z panującej w branży po-

ńczoszniczej sytuacji leży w zawarciu konwencji na warunkach uwzględniających stałość cennika i warunków sprzedażnych oraz zakupu surowców.

Wyobraźmy to sobie w następujący sposób.

Przy Stowarzyszeniu fabrykantów wyrobów pończoszniczych powstałoby biuro zakupu surowców i sprzedaży gotowych wyrobów. Na wszystkie artykuły zostałby ustalony stały cennik z uwzględnieniem odpowiedniego rabatu przy większych transakcjach. Wszelkie załatwianie rachunków musiałyby przejść przez to biuro. Firma, wysyłająca swoje wyroby odbiorcy, zawiadamiałaby biuro zakupu i sprzedaży, któreby po sprawdzeniu warunków sprzedaży odsyłałoby fakturę do miejsca przeznaczenia. Byłaby to jedyna i najbardziej celowa kontrola sprzedaży. Skoncentrowanie w tem biurze również zakupu przędzy, igiel i platyn miałyby przedewszystkiem na celu uzyskanie lepszych warunków kupna oraz wyjednanie u sprzedawców wspomnianych artykułów bardzo ważnego warunku: sprzedawania przędzy, igiel itd. tylko członkom tego stowarzyszenia, ew. stosowania dla nie członków podwyższonego cennika.

Sprzedawcy przędzy i innych artykułów pomocniczych, nie wyłączając przedstawicieli fabryk maszyn, musieliby poważnie się liczyć z instytucją, zrzeszającą gros najpoważniejszych producentów wyrobów pończoszniczych.

Poruszyliśmy tylko ogólne zasady tego bardzo poważnego projektu, unikając świadomie szczegółów, aż do usłyszenia opinii osób miarodajnych.

M. Jasinowski.

Międzynarodowa unifikacja prawa czekowego

Dążąc do usprawnienia i uproszczenia międzynarodowego obrotu handlowego, liga narodów powołała komitet ekspertów, którego zadaniem jest opracowanie projektu konwencji o unifikacji prawa wekslowego i czekowego.

Do najistotniejszych zagadnień dotyczących zasad ewentualnej unifikacji prawa czekowego, należą m. in. kwestje, czy zakazać należy wystawiania czeków na osoby, które nie wykonują zawodu bankierskiego, jak unormować należy obieg czeków post — względnie antydatowanych czy wystawca czeku posiadać powinien pokrycie u trasata już w chwili wystawienia czeku, jakże przepisy obowiązujące powinny w przedmiocie odpowiedzialności za ryzyko i szkody, wynikające ze sfałszowania czeków itp. Sprawa ujednostajnienia prawa czekowego będzie rozpatrzona przez komitet ekspertów na specjalnej konferencji w styczniu 1931 r.

W związku z powyższem ministerstwo spraw zagranicznych wezwowało wszystkie izby przemysłowo-handlowe do wypowiedzenia się na temat ujednostajnienia prawa czekowego.

Walka o tanią przędzę

Konferencja w komisji Izby wyłoniła komitet ścisły

W dniu onegdajszym odbyła się w Izbie przemysłowo-handlowej, w komisji polityki celnej sygnalizowana już przez nas konferencja członków tej komisji z zaproszonymi delegatami z pośród konsumentów przędzy bawełnianej.

W wyniku obrad uchwalono wyłonić komitet ścisły, złożony z 7-miu członków, w tem 4 z ramienia konsumentów i 3 z po-

śród członków komisji. Komitet ścisły ma rozpatrzyć szczegółowo zarzuty stawiane kartelowi i poddać je pod dyskusję na następnym posiedzeniu komisji, tym razem z zaproszonymi delegatami kartelu.

Najbliższe posiedzenie komitetu ścisłego odbędzie się w nadchodzący poniedziałek. Konferencja z członkami kartelu — w końcu przyszłego tygodnia.

Zmniejszenie opłat

ładunkowych na kolejach

Aby skuteczniej konkurować z autobusami koleje polskie usiłują obniżyć stawki przewozowe dla towarów. Ministerstwo komunikacji opracowuje obecnie rozporządzenie obniżające stawki t. zw. podatku ładunkowego, pobieranego przez kilkadziesiąt miast polskich od transportów kolejowych przy przewozie różnych towarów.

Rozporządzenie to obowiązować ma od 1 grudnia.

Ograniczone będą opłaty zwłaszcza od przesyłek pospiesznych i drobnych, ważących do 300 kilo.

Niższe stawki stosowane być mają również do wszelkiego rodzaju surowców, jak skóry, szmaty, surowce włókiennicze oraz do warzyw.

Rozporządzenie ustali również ściśle nomenklaturę tych towarów, które podlegać będą niższemu stawkom podatku ładunkowego, aby nie było co do tego wątpliwości i pomyłek.

Zupełnie zwolniony ma być od tego podatku powrotny przewóz pustych naczyń.

100 godzin nauki

w wolnych chwilach w domu metodą Linguaphone wystarczy, aby zupełnie opanować znajomość obcego języka. Wszelkie wyjaśnienia i nieobowiązujące pokazy: Linguaphone Institute, Oddział w Łodzi, Przejazd 19.

Układy

Władysławowi - Michałowi Bieleckiemu, prowadzącemu przedsiębiorstwo pod firmą „W. Bielecki Młyn Parowy i Tartak“ w Galkówku ogłoszono upadłość w styczniu r. b. Sędzią komisarzem mianowano sędziego handlowego Edwarda Weigta, a kuratorem adw. E. Szyffera, który również został mianowany syndykiem.

Na zebraniu wierzycieli w dniu 24 października 1930 r. pełnomocnik upadłego, adwokat Goldring zaproponował układ między upadłym a jego wierzycielami na następujących warunkach: upadły za płaci 25 proc. całego zadłużenia, płatne w dwóch ratach bez odsetek i pierwsza rata płatna jest w rok od daty uprawomocnienia się wyroku zatwierdzającego układ, a druga rata w dwa lata od tejże daty. Tenże pełnomocnik wyjaśnił przyczyny upadłości, która spowodowana została brakiem płynnego kapitału, inwestycjami, ogólnym kryzysem, jak również tem, że wspólnicy jego przyczynili się do niewypłacalności. Układ ten przez obecnych został przyjęty.

Sąd na ostatniej sesji układ powyższy zatwierdził.

Firma „Moszek Wegweizer“ — sprzedaż garderoby w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej nr. 10 w październiku r. b. wniosła podanie do sądu o odroczenie wyplat. Bilans złożony do tego podania zamknięty był sumą 135,000 zł. w tem kapitału 54,000 zł.

Sąd jednak odmówił udzielenia odroczenia wyplat, motywując między innymi, że firma petentka

ubiega się o nadzór i tylko dla uzupełnienia składu i rozszerzenia ram przedsiębiorstwa.

Wegweizer zaskarżył wspomniany wyrok.

Sąd apelacyjny uwzględniwszy apelację Wegweizera, udzielił mu odroczenia wyplat na trzy miesiące, od 14 marca 1930 r.

W czerwcu r. b. Wegweizer zwrócił się do sądu z prośbą o otwarcie postępowania układowego, zgłaszając następujące propozycje układowe: zmniejszenie sumy długów równomiernie dla wszystkich wierzycieli o 30 proc., rozłożenie spłaty tak ograniczonej sumy długów na trzy raty, płatne w następujących terminach i wysokościach: 30 proc. po upływie roku od daty zatwierdzenia układu, 20 proc. po upływie półtora roku i 20 proc. po upływie dwóch lat.

Sąd 5 sierpnia r. b. zarządził otwarcie postępowania układowego. Na zebraniu w dniu 30 października r. b. zebrani wierzyciele przyjęli wyżej wymienione warunki układu, wobec czego układ został zawarty. Sąd zaś na ostatniej sesji sędzijskiej ten zatwierdził.

Moszkowi Lipmanowi, prowadzącemu pończosznictwo mechaniczne w Łodzi przy ul. Północnej nr. 29, sąd w sierpniu r. ub. udzielił odroczenia wyplat na przeciąg trzech miesięcy, następnie nadzór ten dwukrotnie przedłużony był, również po trzy miesiące. Obecnie wobec upływu trwania nadzoru sąd umorzył całe postępowanie w tej sprawie.

RYNEK PIENIĘŻNY

Cedula giełdy w Łodzi

Dolary St. Zjedn. 8,93 1/2
 5 proc. poz. dol. premjowa sprze-
 dż 55,50, kupno 55,—
 4 proc. pożyczka inwestyc. sprze-
 dż 100,—, kupno 99,—
 Bank Polski sprzedaż 161,50,
 kupno 161,—

**Warszawska giełda
 pieniężna
 GOTÓWKA**

Dolary 8,92,50

CZEKI

Belgia 124,42
 Holandia 358,90
 Kopenhaga 298,57
 Londyn 43,33
 N. York — czeki 8,915
 N. York — kabel 8,924
 Paryż 35,04
 Praga 26,45
 Sztokholm 239,45
 Szwajcaria 172,87
 Wiedeń 125,60
 Berlin 212,58

AKCJE

Węgiel 37,—
 Handlowy warszawski 108,—
 Modrzejów 10,— 10,25
 Haberbusch 113,—
 Polski 160,50, 161,—
**PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY
 ZASTAWNE**
 3 proc. premjowa budowlana
 60,—
 Inwestycyjna 100,—, seryjna
 101,50
 dolarówna 55,—
 5 proc. konwersyjna 70,—
 6 proc. dolarowa 75,50, 75,—

Co jeść?

**Nasz sposób odżywiania powinien ulec
 gruntownej reformie**

Przez racjonalne odżywianie nie tylko służymy zdrowiu, ale zwiększamy też i wydajność naszej pracy fizycznej i umysłowej.

O szkodliwości mięsa podawano w zbyt dużych ilościach i małej wartości odżywczej niektórych potraw, zwłaszcza po ugotowaniu, dużo się obecnie mówi i pisze. Reforma w odżywianiu powinna się zacząć już od śniadania.

Na ludzi pracujących umysłowo nader ożywczo działają surowe jaja podawane na pierwsze śniadanie. Jeżeli pragniemy ograniczyć spożywanie mięsa, musimy je zastąpić pełnowartościowym białkiem, znajdującym się w surowych jajach. Gotowa nie zmienia chemiczną strukturę jaj i zmniejsza jego pożywność. W niektórych sanatoriach podaje się jaja ubite z cukrem i sokiem cytrynowym na krem, a do tego czarny, żytni chleb z masłem. Dla ludzi chorujących na żołądek i małych dzieci zaleca się zupy owsiane lub z wiaru pszenicy, przypiekanych przedtem w tłuszczu. Zamiast zupy podaje się też tę potrawę w formie kaszki ze

śmietaną, marmeladą lub surowymi owocami drobno pokrajanymi. W Ameryce, po Anglii i Niemczech przyjęła się już w bardzo wielu domach podobna forma śniadania.

Mleko słodkie i zsiadłe, jogurt lub kwaśna śmietana, ser i masło powinny zastąpić przy śniadaniu kawę, herbatę i wszelkie pikantne przyprawy, nie tylko u ludzi cierpiących na wysokie ciśnienie krwi lub złą przemianę materii, ale i u zdrowych zupełnie, a zwłaszcza u dzieci. Wielką wartość odżywczą posiadają pomidory, które się jada na surowo, albo nadziewa ryżem, gotowanymi, siekanymi jajkami lub sałatą jarzynową, przyczem stanowią piękną ozdobę stołu. Zielone ogórki i rzodkiewka są ze względu na zawarte w nich witaminy też zalecane jako przyprawa do chleba. Surowe owoce, (zwłaszcza banany), marmelada lub miód są nader pożywnym dodatkiem do chleba z masłem bez porównania zdrowszym niż wędliny. Miód powinien mieć w kuchni większe zastosowanie niż dotychczas, zwłaszcza dla dzieci jest bardzo wskazany.

Dla ludzi pracujących umysłowo i sportsmenów, zaleca się dla odświeżenia po wysiłku wszelakie soki owocowe. Nie przeładują żołądka, a posiadają wysoką wartość odżywczą.

Zwłaszcza sok pomarańczowy i mleko migdałowe są doskonałym środkiem przeciw wyczerpaniu fizycznemu i nerwowemu.

Surowe jarzyny podawane w formie sałaty mielone lub siekane, przyprawione sokiem cytrynowym są bardzo przez lekarzy zalecane.

Na wycieczkach i w podróży zaleca się prócz owoców surowych, owoce suszone oraz migdały, orzechy, rodzynki, ze względu na ich wysoką wartość odżywczą. Masło i wędliny należy stanowczo zrzucić.

W Berlinie istnieje już cały szereg t. zw. „Reformgeschäfte”, w których się sprzedaje doskonałe owoce i jarzynowe pasty, preparaty i „wędliny”, jako przyprawę do chleba z masłem specjalnie dla młodzieży szkolnej.

Na śniadanie dla niemowląt i małych dzieci zaleca się preparat szwajcarskiego lekarza, stosowany w sanatoriach dla dzieci. Preparat ten zawiera wszystkie pożywne składniki mleka, maki i owoców. Białą śmietaną ze sokiem malinowym z posmakiem, pokrajanymi bananami lub sokiem pomarańczowym, smakuje dzieciom bardzo, a jako połączenie białka, tłuszczu i węglowodanów wpływa znakomicie na rozwój dziecka i przybytek na wadze.

**CZEKOLADA
 PLUTOS
 KAIR**

z wschodnimi owocami
 tabliczka 75 groszy.

**Sowiefy zakupują
 bawełnę w Egipcie**

Delegaci rosyjskiego związku włókienniczego nabyli ostatnio w Kairze bawełnę za sumę 300,000 funtów szterlingów. Zakupy dokonane były za gotówkę.

Cyrk Staniewskich

Al. Kościuszki róg Anny

Dziś, wtorek, 8.20 włącz. Na ogólne żądanie P.T. Publiczności cyrk przedłużył swoje występy tylko na 5 dni. Aby dać możność wszystkim zobaczenia przebojowego programu, dyrekcja cyrku urządziła miłą niespodziankę!

DAMY BEZPŁATNIE

t. j. każdy z Panów wprowadza do cyrku jedną panią bezpłatnie. Cyrk ogrzewany specjalnymi piecami.

R. Szwajcerowa

Narutowicza 24, tel. 139-04. Po powrocie z Paryża stosuje najnowsze metody w dziedzinie kosmetyk

**Teatr świetlny
 „Przedwiośnie”**

Zeromskiego 74-76
 róg Kopernika. Dojazd tramwajami
 5, 6, 8, 9 i 16.

Dziś premiera!

MELODJA SERC

W rolach głównych: czarująca **DITA PARLO** i bohaterski amant **WILLI FRITSCH**

Muzyka symfoniczna pod batutą p. A. CZUDNOWSKIEGO. Początek seansów w dni powszednie o godz. 4 po poł. W niedziele i święta o g. 2 pp. Ostatni seans o godz. 10-oj w. Ceny miejsc: I m. 1.25 gr., II m. 90 gr., III m. 60 gr. Bilety ulgowe w sobotę, niedzielę i święta nieważne.

W sobotę 22 listopada o godz. 12 i w niedzielę dn. 23 listopada o godz. 11 rano. **Poranki dla dzieci i młodzieży** odegrany będzie arcywesoły film p. t. „**DIABELSKA PRZEŁĘCZ**” w roli głównej: **KEN MA NARD**. Ceny miejsc: dla dzieci 20 gr. dla dorosłych 50 gr. Następny program: **KATARZYNA I**. W rolach głównych: Lil Dagower i Dymitry Smirnow.

ZOSTAŁA OTWARTA
**LECZNICA
 CHORÓBOCZU**
 ze stałymi łóżkami
Dr. Donchina
 ul. Piotrkowska 90,
 tel. 221-72. 9546
 Przyjmuje się chorych, wymagających przebywania w lecznicy (operacje etc.), a także chorych przychodzących. Godz. przyjęć od 9—1 i od 4—7 1/2

Cebulki kwiatowe
 (sprzedaż tylko do 15 grudnia) oraz nasiona dla jesiennego i zimowego siewu, poleciają składy
L. JASIŃSKIEGO,
 w Łodzi, ul. Andrzeja Nr. 10, tel. 168-56 i w Łęczycy, ul. Poznańska 30, tel. 125. 9450-6

Dr. med. 7273-3
Z. RAKOWSKI
 Tel. 127-81
 Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i płuc
 Konstanytynowska 9.
 Przyjmuje od 12—2 i 5—7.
 w Lecznicy Zgierska 17 od 10-11 i 12-3

„KONSUM”
 przy WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE
 ROKIČIŃSKA 54.

KLINIKĄ
 Polozniczo-chirurgiczna
„SANATO”
 Ogrodowa 10, tel. 213-57
 I i II klasa
OPIEKA LEKARSKA
 nad matką i dzieckiem.
CENY PORODU
 na II-jej klasie wraz z zabiegami
 200 zł.

Dr. med.
HELLER
 Choroby skórne i weneryczne
 UL. NAWROT 2
 TELEFON 179-89
 Przyjmuje do 10 r. i od 4—8 wiecz. w niedziele od 11—2 po południu
 Dla pań spec. od godz. 4—5 po poł. dla niesamozdnych
CENY LECZNIC.

DR. MED.
Markowiczowa
 chor. skórne i weneryczne,
 kosmetyka lekarska
 przeprowadziła się na ulicę
Zawadzka 14
 tel. 166-35.
 Przyjmuje od 9—11 i od 3—8 wiecz.

Dr. med.
Sadokierski
Stomatolog-chirurg
 choroby zębów, szczerak, dziąsła, podniebienia, języka i t. d.
 regulacja zębów
 Rentgen elektroterapija
 Ordynuje 3—7 7627
PIOTRKOWSKA 164 Tel. 114-20

Dr. med.
ST. PRAPORT
 GINEKOLOG—UROLOG
 CHOROBY KOBIECE
 I DROG MOCZOWYCH
 Gdańska 77a, tel. 203-33.
 Przyjmuje od 8—8 w. i w lecznicy „SANITA” Cegielińska 29.

Dr. med.
Dr. med. H. Różaner
 Narutowicza 9, tel. 128-98
 powrócił
 Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłucowych
 Przyjmuje od 8—10 i 5—8.
 Elektroterapija
 Oddzielna poczekalnia dla Pań.

W piątek, dnia 21 listopada
OTWARCIE
NOWEGO LOKALU.

Dr. med.
S. Neumark
 Moniuszki 5, tel. 170-30
 Choroby skórne i weneryczne
 Leczenie dżiatermiją,
 dżiatermokoagulacją
 oraz lampą kwarcową
 Przyjmuje od 1.30—3.30 i od 5—7

przyjmuje do repara-
 cji oraz wyroby z marmuru, szkła i kości słoniowej.
 Wytwarzanie trwałej i taniej.
OBRAZY kupuje i sprzedaje tudzież restauruje zarówno nowej jak i starej szkoly. 6999
Piotrkowska 82, pr. of. IV wejście. I p.
WATTENBERG, tel. 165-92

**KRZYWICIE
 GRUZYCIE
 WYCIENCZĘ
 NIE**
 leczy
 witaminowo
 wapienowy
**BIOCALCOL
 KLAWE**

LOKAL
 frontowy przy ul. Piotrkowskiej 150 całe pierwsze piętro, nadający się na biuro zaraz do odstąpienia.
 Wiadomość: Gelassen i Kazimierski, Piotrkowska 114.
Sherris
 PASTA DO ZĘBÓW
 MYDEŁKO // ELIKSIR
 NAJSKUTECZNIEJ KONSERWUJĄ ZĘBY

KINOTEATR CORSO

Dziś i dni następnych!
Wielki podwójny program:

W Szponach Azjatów

Sensacyjna komedia w 10 aktach.

W roli głównej: wspaniała **WILLIAM HAINES** najpiękniejsza amerykanka, czarująca **ANITA PAGE**. Sensacyjne dzieje i przygody zakochanej pary w Sankingu w czasie wielkiej rewolucji chińskiej! Niesamowita groza zbliżającego się wielkimi krokami złotego niebezpieczeństwa! Szalone tempo gry! Niebywale napięcie! Moc wrażeń!

„O ŚWICIE”

Niebywale sensacyjny dramat w 10 aktach. Niezapomniana tragedia w St. Gilles. Krwawe walki Belgów z okrutnym Niemcem — oto treść tego wielkiego filmu. Orkiestra pod kier. Białkiewicza. Początek seansów w dni powszednie o godz. 4-ej pp., w soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej. Na pierwsze seanse ceny miejsc znacznie niższe. Następnym program: Królewski Jeździec. W roli głównej: **KEN MAYNARD**

DŹWIĘKOWE KINO

MIMOZA

KILINSKIEGO 178.

Dziś Wielka Premjera!
Iwan Mozzuchin

w swej wspaniałej kreacji dźwiękowej w monumentalnym filmie wg. arcydzieła Lwa Tolstojego jako

HADZI MURAT

(BIAŁY SZATAN)

W głównych rolach **Lil Dagover** i **Betty Aman**

W obrazie udział bierze słynny chór Kozaków Dońskich, który odśpiewa pieśni rosyjskie.

Nad program:

Rewolucyjny dodatek dźwiękowy

Początek: w soboty, niedziele i święta o godz. 3.30, w dni powszednie o godz. 5.30, 7.30, 9.15

Następny program: **Arka Noego.**

Chorzy na raptury i różne kalectwa!!!

Pomoc i skutek bez operacji!

RUPTURY, jakoteż kalectwa nie wolno zaniedbywać, gdyż skutki dla życia ludzkiego są bardzo niebezpieczne. Ruptura staje się wielką jak głowa ludzka i konewka, spowodować może powikłania kiszki i śmierć.

Specjalne lecznicze bandaże ortopedyczne gumowe mojej metody usuwają skutecznie najniebezpieczniejsze i najstarsze raptury u mężczyzn, kobiet i dzieci. Na skrzywienie kręgosłupa, przeciw tworzeniu się garbów, leczn. gorsety ortopedyczne. Dla skrzywionych nóg i płaskich bolących stóp, wkłady ortopedyczne. Sztuczne nogi i ręce.

Świadectwa pochwalne wystawili Prof. Uniwersyt.: Prof. Dr. R. BARĄCZ, Prof. Dr. J. MARISCHLER, Prof. Dr. B. KIELANOWSKI i wielu innych.

Zakład ortopedyczny Spec. I. RAPAPORT, ortopeda ze Lwowa.

Łódź, ul. WOLCZAŃSKA Nr. 10, front, parter. Telef. 221-77.

UWAGA: Osobiste jawnienie się chorych bezwarunkowo jest konieczne.

Przyjmuję ubezpieczonych w Kasie Chorych m. Łodzi.

PODZIĘKOWANIE.

W Panu Specjaliście Dyrektorowi J. RAPAPORTOWI dziękuję serdecznie za wyretowanie mojego dziecka z ciężkiego kalectwa niedowładu (paraliżu) nóg z powodu skrzywienia kręgosłupa i bolącego ropnego garbu przez założenie specjalnego leczniczego gorsetu ortopedycznego wedle Jego metody. Dziecko nasze cierpiało ogromnie z powodu noszenia skamieniałych opatrunków gipsowych, sporządzanych po szpitalach — Dziecko nasze jest obecnie zdrowe i chodzi prosto!!!
10346 SZKLAROWIE.

Gabinet Gimnastyki Leczniczej i fizycznej terapii

(m. Dra med. Cecylji Fokszkańskiej)
gimnastyka lecznicza, oddechowa, masaż, diatermia, kwarc, kąpiele świetlne, sollux, faradyzacja i galwanizacja
101 Piotrkowska 101 tel. 210-76

Ogłoszenia drobne

RADIOAPARATY i części, detektory komplet od zł. 25.— „Radiola”, Piotrkowska 88, tel. 105-34. Najtaniej bo w podwórzu. 7666-3

BIZUTERIA, zegarki na raty, ceny gotówkowe. „Preciosa”, Piotrkowska 123, w podwórzu. 7433-8

POLISY AMERYKAŃSKIE! Przyjmowanie nowych polis Tow. „Equitable” przedłuża się do 5 grudnia. Polisy, które będą zgłoszone Towarzystwu przez mego adwokata do 1-go stycznia będą mogły korzystać z lepszych warunków likwidacji. Sz. Goldman, Wschodnia 36 od 4 do 6. 2034-6

ZDOLNA KRAWCOWA szyje elegancko suknie, palta i dziecienną garderobę — reperuje futra. Łask. oferty sub. „F.” 2040-1

POKÓJ z kuchnią w centrum miasta do odstąpienia. Oferty składać w administracji pisma pod „Be-Pe” 1500 2025-2

POKÓJ elegancko umeblowany lepszej osobie odnajmę. Piotrkowska 108, m. 7. Od godz. 2.30 do 5-ej i od 8-9-ej. 2042-1

3 FRONTOWE pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami do wynajęcia. Nowo-Cegielniana 22. Dozorca wskaże 2043-1

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? Musisz ukończyć kursy fachowe, korespondencyjne im. profesora Sekułowicza, Warszawa, Żółwia 42. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kalfigrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni. gramatyki polskiej oraz ekonomji. Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospektów.

MIESZKANIE 4-ropokojowe z kuchnią i wszelkimi wygodami do odstąpienia od zaraz. Wiadomość telef. 203-75. 2041-1

MŁY POKÓJ umeblowany (telefon) przy intel. izrael. rodzinie do odnajęcia. Gdańska 67, front, m. 9. 2038-1

Lek.-dentysta **E. SZACKA** Cegielniana 50, tel. 173-97 przyjmuje od 3 do 7 po poł.

Dr. med. **Stupel** choroby skórne, weneryczne, moczopłciowe. Leczenie światłem (Roentgen, lampa kwarcowa), elektroterapia. Mieleczarskiego (Szkolna) 12 tel. 118-28 przyjmuje od 6 do 9 wieczór

Na dogodnych warunkach

WIELKI WYBÓR

Wózków

dzieciennych

Łózek

metalowych

Matraców

sprężynowych

„PATENT”

Wyżymaczek

amerykańskich

Nabyć można

W FABRYCZNYM

SKŁADZIE

„DOBROPOL”

ŁÓDŹ,

Piotrkowska 73

w podwórzu

TEL. 158-61.

DR.

Ludwik Falck

specjalista chorób

skórnych i wene-

rycznych

NAWRÓT 7,

Tel. 125-07;

od 10—12 i od 5—7

Roślinowany

BUCHALTER

przyjmuje na go-

dziny wieczorowe

sporządzanie bi-

lansów ewtl. stałe

prowadzenie ksiąg

handlowych.

Łask. ogłoszenia

pod „Bilanseta”

PORADNIA WENEROLOGICZNA

Lekarzy-specjalistów
Zawadzka 1
TEL. 205-38

czynna od 8 rano do 9 wiecz.
11—12) przyjmuję
2—3) kobieta—lekarz
w niedzielę i święta od 9—2 pp.
leczenie chorób
wenerycznych i skórnych

Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper.
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet Świątko-leczniczy Kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla Kobiet
PORADA 3 Zł. 3233

Dr. med.

H. LUBIECZ

specjalista chorób skórnych, weneryczn. i moczopłciowych
Cegielniana 43,
tel. 141-32.
Przyjmuje od 8—10, 12—2 i od 5—8
w niedzielę i święta od 9—1.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

LECZNICA

lekarzy specjalistów przy Górnym Rynku

Piotrkowska 294, tel. 122-89

(przy przystanku tramw. pabjanickich

Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz.

w niedzielę i święta do 2-ej po poł.

Wszystkie specjalności i denty-

styka. Kąpiele świetlne, łaźnia

kwarcowa, elektryzacja, Roentgen

szczeniowa, analizy (mocz, krew,

kwarc, wydzielin itp.) Opie-

racje, opatrunki.

Wizyty na miasto. Porada 4 zł.

Porada dentyściana oraz wene-

rologiczna dla chorób skórnych

i wenerycznych

3 ZŁOTE.

Po 20 gr.
NAJLEPSZE CIASTKA

poleca

CUKIERNIA Z. GOMOLINSKIEGO
PRZEJAZD 1, TEL. 138-72 i 206-87

KURSY KOSMETYCZNE
D-ra MARJI LEWINSONOWEJ 2549
Cegielniana 6, front I p.
Informacje i zapisy codziennie od 10—8 wiecz.

Lecznica

i gabinet lek.-dentystyczny dla przychodzących chorych i INSTYTUT ROENTGENOWSKI

(Diagnostyka, terapia powierzchowna i lekk-głęboka)

Zgierska 17, tel. 116-33.

Gabinety wenerologiczne czynne codz. od 1—2 p. p.

Nadzwyczajna okazja!

Na Zawadzkiej 48, front I piętro m. 29 tam gdzie znana nauczycielka naucza kroju i szycia została utworzona wielka pracownia sukien. Najnowsze modele i fasony tylko od 10—25 zł. Suknie wykonują specjalistki z Paryża. Co miesiąc świeże paryskie żurnale. Spieszcie póki czas! F. Grynblatowa.

Do akt. Nr. 1337—1930 r.
Ogłoszenie Komornik Sądu Powiatowego w Brzezinach Wacław Koszelik zamieszkały w Brzezinach na zasadzie art. 1030 UPC. ogłasza, że w dn. 1 grudnia 1930 r. o godz. 10 rano w Brzezinach przy ul. M. Ckiewiczza odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należącej do Przemysłu Konfekcyjnego i składających się z trzydziestu garniturów oszacowanych na sumę zł. 600.— Brzeziny, 13.11.30 Komornik W. Koszelik

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60, za odosłanie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.50; zagranicą — zł. 10.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Redaktor: **Eugenjusz Kronman**

Za wydawnictwo „Pras”

Wydawnictwo sp. z ogr. odp.

Eugenjusz Kronman

W drukarni własnej Piotrkowska 101.

Ogłoszenia za wiersz milimetrowy 1-szpalto-woy (strona 5 szpalto-woy) 1-sza strona 1 z., w tablicie 30 gr. nadesłane po teście 40 gr.; nekrologi do 130 wierszy 30 gr., wyższe — 40 gr. Zwycięzcy (str. 10 szpalto) 12 gr., Drobne 15 gr. za wiersz; najmniejsza ogłoszenia zł. 150 gr. Poszukiwania pracy 10 gr. za wiersz; najmniejsza zł. 120 gr. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 proc. drożej, firm zagranicznych o 100 proc. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatk. 500/0